

T. B. M. M. (S. Sayısı : 19)

Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/395)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md.

18/101 - 2136/01606

15 . 2 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.2.1988 tarihinde kararlaştırılan «Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

I. Kaya Erdem

Başbakan V.

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun ile «eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi» adı altında yeni bir vergi ihdas edilmekte; bunun yanı sıra, 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanunu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 sayılı Amme

Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 sayılı Harçlar Kanununda değişiklikler yapılmakta, yeni hükümler eklenmekte ve bazı hükümler kaldırılmaktadır.

I. - Kanunun birinci bölümünde ilk defa getirilen «eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi» ile her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerinin teslim ve ithalatından vergi alınması öngörülmektedir. Böylece, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinin daha iyi yürütülebilmesi için ilave kaynak temini mümkün olacaktır.

II. - İkinci bölümde, akaryakıt tüketim vergisinin nispeti, % 9'dan % 21'e yükseltilmekte ve vergi hâsılatının dağılımı yeniden düzenlenmektedir.

III. - Üçüncü ve dördüncü bölümlerde, bu Kanun ile Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda ve 1318 sayılı Finansman Kanununun taşıt alım vergisine ilişkin hükümlerinde esas itibariyle aşağıdaki değişikliklerin yapılması öngörülmektedir :

1. «Spor ve lüks otomobil» tanımı yerine, kapsamda herhangi bir daralmaya yol açmadan, sadece «lüks otomobil» tanımı benimsenmiştir. Diğer taraftan, lüks otomobiller de kendi içinde 3 dereceye ayrılmış ve bu suretle vergi adaletine yaklaşılmaya çalışılmıştır.

2. Taşıtların teknolojisinde meydana gelen değişikliklere paralel olarak vergi tarifeleri günün şartlarına uygun hale getirilmiştir.

3. Mükelleflerin vergilerini süresinde ödemelerini sağlamak için Maliye ve Güm-rük Bakanlığına yeni görevler verilmiştir.

4. Zaman içerisinde tarifelerde belirtilen ve sabit rakamlarla ifade edilen vergi miktarlarının yetersiz kalması halinde Bakanlar Kuruluna bu miktarları artırma yetkisi verilmektedir.

5. Bazı taşıtların ilk iktisabında ve ithalatında on yıl süreyle ek taşıt alım vergisi mükellefiyeti getirilmektedir.

IV. - Beşinci bölümde, Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişikle PTT acentalarının, bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, gelir vergisinden istisna edilmekte; ancak bu gelirlerin tevkifat suretiyle vergilendirilmeleri sağlanmaktadır. Bu suretle PTT acentaları, söz konusu faaliyetleri nedeniyle kendilerine ödenen komisyon bédelleri üzerinden sadece tevkif suretiyle vergilendirilecekler, ayrıca bir vergi ödemeyeceklerdir.

V. - Altıncı bölümde, vergi denetim gücünün artırılması amacıyla Stajyer Gelirler Kontrolörlerine de vergi inceleme yetkisi verilmektedir.

Bakanlar Kurulunca 18.7.1984 tarihinde kabul edilen 84/8360 sayılı Kararla hukukî yapıları oluşturulan stajyer gelirler kontrolörleri, vergi denetimi konusunda yetişmiş elemanlar olmalarına rağmen, Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde incelemeye yetkililer arasında sayılmamış bulunduğundan, bu elemanlardan vergi denetimi açısından üç yıl faydalanılamamaktadır.

Vergi denetim gücünü artırmak dolayısıyla denetimde etkenliği sağlayabilmek amacıyla bu değişikliğin yapılması gerekli görülmüştür.

VI. - Kanunun altıncı bölümünde ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa ek 13 üncü madde ilave edilmiştir.

Vergi Kanunlarının uygulanması, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının geliştirilmesi, modernleştirilmesi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmasının sağlanması gâyesi ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası nezdinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle eklenen Mükerrer Madde 415 ile «Vergi İdaresini Geliştirme Fonu» kurulmuş ve bu fon 12 Kasım 1987 günlü ve 19632 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1986/5 Esas, 1987/7 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile, 12 Mayıs 1988 tarihinde yürürlüğe girmek üzere, iptal edilmiştir.

Ancak Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen; Vergi İdaresinin reorganize edilmesi, otomasyonun artırılarak mevcut personel ile daha etkili hizmet verilebilmesi hedeflerinin gerçekleştirilmesinin gerekli kıldığı anında karar alıp, süratle harcama yapma ve ek finansman sağlama zorunluluklarını karşılayabilmek; bütçenin sınırlı ve kısıtlı imkânları içinde çözülemeyecek yahut uzun sürede zorlukla çözülebilecek önemli sorunlara tezelden köklü ve kalıcı çözümler getirebilmek amacıyla, Vergi Usul Kanununa ilave edilen ek 13 üncü madde ile «Gelir İdaresini Geliştirme Fonu» kurulmuştur.

VII. - Yedinci bölümde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 ve 51 inci maddelerinde düzenlemeler yapılmaktadır.

Postaneler vasıtasıyla yapılan ödemelerde, ödenen vergiler zamanında vergi dairelerine intikal ettirilmemekte, bu durum da mükelleflerin cebri takibata maruz kalmalarına neden olmaktadır. Kanunun 41 inci maddesinde yapılan değişiklikle, bu sakıncayı ortadan kaldırmak bakımından, bankalar vasıtasıyla yapılan ödemelerde olduğu gibi, postaneler vasıta kılınmak suretiyle mükelleflerce yapılan ödemelerin de belirli bir süre içinde vergi dairelerine intikal ettirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan aynı Kanunun 51 inci maddesinde yapılan değişiklikle halen Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlükte olan gecikme zammı nispetleri Kanun maddesi haline getirilmiş, 500 TL. olan gecikme zammı asgarî miktarı 1.000 TL.'ye çıkarılmış, ayrıca gelişen ekonomik ve malî şartlara göre gecikme zammı nispetlerinin, bu nispetlerin yarısına kadar artırılması; bu nispetlerin % 30'una kadar indirilmesi ve gecikme zammı asgarî miktarının 10 katına kadar artırılması konularında Bakanlar Kuruluna yetki tanınmıştır.

VIII. - Sekizinci bölümde, 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli 8 sayılı tarifenin, maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları harçlarına ilişkin III üncü bölümü, 3213 sayılı yeni Maden Kanunu hükümlerine paralel olarak yeniden düzenlenmektedir.

IX. - Kanunun dokuzuncu bölümünde yer alan hükümle de eğitim, gençlik, spor ve sağlık vergisinden, akaryakıt tüketim vergisinden ve ek taşıt alım vergisinden ayrılıp, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığına yatırılan payların, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı arasında dağılımı düzenlenmektedir. Böylece her iki bakanlık da hizmetlerini daha etkin ve yaygın bir şekilde yerine getirebilmeleri için, ilave kaynaklara kavuşturulmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde, Kanunun amacıyla ilgili olup, bu amacın, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinin daha iyi yürütülebilmesi için ilave kaynaklar temin etmek olduğu ifade edilmektedir.

Madde 2. — Bu madde, Kanunun konusuyla ilgili olup, her türlü alkol (füzel yağı dahil) ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerinin teslimi ve ithalatının, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisine tabi olduğu belirtilmektedir.

Madde 3. — Bu maddede, teslim ve teslim sayılan hallerin, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre tespit edileceği belirtilmektedir.

Madde 4. — Bu maddede, verginin mükellefinin, vergiye tabi mamulleri yurt içinde imal edenlerle ithalatını yapanlar olduğu ifade edilmektedir.

Madde 5. — Bu maddede, vergiyi doğuran olayın Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre tespit edileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 6. — Bu madde, istisnalarla ilgili olup, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yer alan istisnaların bu Kanunun uygulaması yönünden de geçerli olduğu ifade edilmektedir.

Madde 7. — Bu maddede, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisine tabi mamullerin paket ve ambalaj büyüklükleri ile her bir paket ve ambalajdan alınacak vergi miktarları bir tablo halinde gösterilmektedir.

Maddede ayrıca, ödenen bu miktarların, vergi mükellefinin gelir veya kurumlar vergisi matrahı belirlenirken gider olarak indirileceği; buna mukabil ek vergi matrahına dahil edileceği hükme bağlanmaktadır.

Bu madde ile Bakanlar Kuruluna, söz konusu tabloda yer alan vergi miktarlarını on katına kadar artırma, Kanunda yer alan miktarlara kadar indirme, mamullerin ambalaj büyüklüklerini değiştirme, mamullerin ambalaj büyüklüklerine göre alınacak miktarlar ile ithalat ve mal grupları itibariyle alınacak miktarları farklılaştırma konularında yetki verilmektedir. Böylece tablo, günün şartlarına göre gözden geçirilerek değiştirilebilecektir.

Madde 8. — Bu madde ile verginin, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre düzenlenen ek vergi beyannamesiyle beyan edileceği ve ek verginin ödeme süresi içinde ilgili vergi dairesine ödeneceği belirtilmektedir. Eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisine tabi olan mamuller aynı zamanda ek vergiye de tabi olduğundan, mükelleflere ek külfet getirilmemesi amaçlanmıştır.

Madde 9. — Bu madde, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisinin, vergi dairelerince, tahsil edildiği ayı takip eden 1 ay içinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir hesaba yatırılacağına ilişkindir.

Madde 10. — Bu madde, 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan vergi nispetinin % 9'dan % 21'e çıkarılmasıyla ilgilidir.

Madde 11. — Bu madde ile 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde yer alan verginin dağılımı yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası, Akaryakıt Tüketim Fonu hesabında toplanan meblağın, muhtelif kuruluş ve fonlar arasında ne şekilde dağıtılacağına ilişkindir.

Madde 12. — Bu madde ile 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunundaki spor ve lüks otomobil tarifi, lüks otomobil olarak yeniden düzenlenmiştir. Spor otomobiller ile lüks otomobiller arasında teknik özellikler itibariyle önemli bir farklılığın bulunmaması ve uygulamada spor otomobil kapsamına giren taşıtların lüks otomobil kapsamına da girmesi nedeniyle pratikte herhangi bir fayda sağlamayan spor kelimesi bent kapsamından çıkarılmış, buna karşılık arazi taşıtları ise kapsama dahil edilmiştir.

Lüks sayılan otomobil ve arazi taşıtlarının hangi derecelerde lüks otomobil sayılacağı Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecektir.

Madde 13. — Bu madde ile 197 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin sonuna bir fıkra eklenmiştir. Böylece motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili istisnaların yalnızca bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenebileceği; bu Kanunda yer almayan istisna ve muafık hükümlerinin bundan böyle geçersiz olacağı; ancak uluslararası anlaşma hükümlerinin saklı tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 14. — Bu madde ile 197 sayılı Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerdeki vergi hadleri halen Bakanlar Kurulu Kararları ile uygulanmakta olan miktarlara getirilmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca, (I) sayılı tarifedeki spor ve lüks otomobiller için halen % 100 zamlı olarak uygulanan vergi miktarları, «spor otomobil» kavramının yeni değişiklikle «lüks otomobil» tanımı kapsamına girmesi nedeniyle «spor otomobil» ibaresi metinden çıkarılmıştır. Diğer taraftan, lüks otomobiller 3 grup halinde ele alınmış ve tarifede yazılı vergi miktarlarının, I inci derecedeki lüks otomobiller için 3 kat, II nci derecedeki lüks otomobiller için 2 kat, III üncü derecedeki lüks otomobiller için ise 1,5 kat olarak uygulanması esası getirilmiştir.

Bunun yanı sıra, (II) sayılı tarifedeki taşıtların oturma yerleri ve istiap hadleri ile ilgili pozisyonlar genişletilmek suretiyle taşıtların durumuna uygun bir şekilde vergilendirilmeleri amaçlanmıştır.

Madde 15. — Bu madde ile 197 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (a) bendinin ikinci paragrafı değiştirilmiş «taşıtların pulu yapıştırılması» suretiyle vergiye tabi tutulan (I) ve (II) sayılı tarifelerde yazılı taşıtların motorlu taşıtlar vergisinin bu taşıtların kayıt ve tescilin yapıldığı yerin vergi dairesince Ocak ayında yıllık olarak tahakkuk ettirilmesi ve tarh olunan verginin bir defaya mahsus olmak üzere mükellefe ihbarname ile tebliğ olunması esası getirilmiştir.

Diğer taraftan, vergi dairelerinin işlemleri geniş ölçüde bilgisayarlar yardımı ile yapılmaya başlandığı için, bu vergi ile ilgili işlemlerin ileride Türkiye genelinde bir veya birkaç merkezli vergi dairesinde yapılmasına imkân vermek amacı ile bu hüküm düzenlenmektedir.

Madde 16. — Bu madde ile 197 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi değiştirilmiş, Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerdeki vergi miktarlarını 10 (on) kata kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Madde 17. — Bu madde ile 197 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (c) bendindeki «sivil hava vasıtaları sicil memurları» ibaresinden sonra «motorlu taşıtların her türlü satış veya devir işlemlerini yapanlar», ibaresi ilave edilmiştir. Böylece, motorlu taşıtların her türlü devir veya satış işlemlerini yapan kişi veya kuruluşların, Kanunda sayılmış olsun veya olmasınlar, taşıtların her türlü satış veya devir işlemlerini yapmadan önce, bu taşıtlara ait o güne kadar ödenmemiş motorlu taşıtlar vergileri ile gecikme zamları, gecikme faizleri ve vergi cezalarının ödendiğini gösterir belgeyi aramaları zorunluluğu getirilmiştir.

Diğer taraftan, aynı maddenin (d) bendi ile müteakip paragraflarında yapılan değişiklikler ve eklemeler ile şu amaçlar güdülmüştür.

1. Taşıtların pulu yapılandırılmak suretiyle vergisinin ödendiği ispat edilemeyen taşıtlara ait motorlu taşıtlar vergisi, ilgili bulunduğu taksite ait ödeme süresi geçtikten en az 2 ay sonra, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca verginin ödenmesini sağlamak amacıyla TRT veya basın yoluyla yapılacak duyuru tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ödenmediği takdirde, söz konusu taşıtların, herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmaksızın haciz edilmiş sayılacağı ve bu şekilde haczedilmiş sayılan taşıtların, yoklamaya yetkili memurlar tarafından trafikten men edileceği belirtilmektedir. Ancak, ilgili amme alacağı ödenikten sonra, söz konusu haciz ve trafikten men edilme işlemlerine derhal son verilecektir.

Motorlu Taşıtlar Vergisi taksitlerinin vadesi geçtikten sonra trafik zabıtası veya yoklamaya yetkili memurlar tarafından yapılacak denetimler sırasında, taşıtların ön camında taşıtların bulundurulmadığının tespiti halinde, ödenmesi gereken motorlu taşıtlar vergisinin 1/4'ü nispetinde özel usulsüzlük cezası kesileceği ile iki tespit arasında en az 15 günlük bir sürenin bulunması zorunluluğu getirilmiştir. Trafik zabıtasınca yapılan tespitler sonucunda tahsil edilen cezaların % 20'sinin Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfına gönderilmesi gerektiği belirtilmiştir.

3. Yapılan değişiklikle vergi borcu, gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezası ödenmemiş taşıtlara ait devir veya satış işlemlerini yapanların sorumlulukları, açıkça belirtilmektedir.

Ayrıca, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların tespitine Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkili olduğu hükme bağlanmaktadır.

Madde 18. — Bu madde ile 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununa geçici 3 üncü madde eklenerek, halen spor veya lüks otomobil olarak kabul edilen taşıtlar için % 100 zamlı olarak vergilendirmeye 1.7.1988 tarihine kadar aynı şekilde devam edileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 19. — Bu madde ile Finansman Kanununun taşıtların alım vergisi ile ilgili 4, 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III), (IV) ve (V) sayılı tarifelerdeki vergi hadleri halen Bakanlar Kurulu kararları ile uygulanmakta olan miktarlara getirilmiştir.

Ayrıca, spor ve lüks otomobiller için halen % 100 zamlı olarak uygulanan vergi miktarları, «spor otomobil» kavramının yeni değişiklikle «lüks otomobil» kapsamına girmesi nedeniyle, «spor otomobil» ibaresi metinden çıkarılmıştır. Diğer taraftan lüks otomobiller 3 grup halinde ele alınmış ve tarifede yazılı vergi miktarlarının, I inci derecedeki lüks otomobiller için 3 kat; II nci derecedeki lüks otomobiller için 2 kat; III üncü derecedeki lüks otomobiller için 1,5 kat olarak uygulanması esası getirilmiştir.

Diğer taraftan, (II) sayılı tarifedeki taşıtların oturma yerleri ve istiap hadleri ile ilgili pozisyonlar genişletilmek suretiyle taşıtların durumuna uygun bir şekilde vergilendirilmeleri amaçlanmıştır.

Madde 20. — Bu madde ile 1318 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine «motorlu araç ticareti yapanlar» ibaresinden sonra, «taşıtların her türlü iktisap, ithal ve devir işlemlerini yapanlar» ibaresi ile birlikte bir fıkra ilave edilmiştir. Böylece taşıtların her türlü satış, tescil, iktisap, ithal ve devir işlemlerini yapan kişi veya kuruluşlar, Kanunda sayılmış olsun veya olmasın, satış, tescil, iktisap, ithal ve devire konu olan taşıtların satış, tescil, iktisap, ithal ve devir işlemlerinin tamamlanmasından önce, ilgili vergi dairesince düzenlenmiş taşıt alım vergisinin ödendiğini gösterir belgeyi istemeye ve bu belgelerdeki bilgileri muhtevi listeleri, işlemlerin bitimini takip eden ayın 15 inci gününe kadar, ilgili vergi dairesine göndermeye mecbur tutulmuşlardır.

Ayrıca, bu mecburiyete uymamak suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapanların, ödenmeyen vergi, vergi cezası ve gecikme faizinin ödenmesinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumlu olacakları belirtilmiştir. Ancak, bunların ödemek mecburiyetinde kaldıkları vergiler için mükellefe rücu hakkına sahip oldukları açıklanmıştır.

Madde 21. — Bu madde ile 1318 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi değiştirilmiş, Kanunun 4, 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III), (IV) ve (V) sayılı tarifelerdeki vergi miktarlarını 10 kata kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Madde 22. — Bu madde ile 1318 sayılı Finansman Kanununa geçici 1 inci madde eklenerek, otomobillerin hangi derecelerde lüks otomobil sayılacağına dair gerekli tespitler yapılmaya kadar, halen spor veya lüks otomobil olarak kabul edilen taşıtların bu Kanun bakımından II nci derece lüks otomobil olarak dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Madde 23. — Bu madde ile 1318 sayılı Finansman Kanununa geçici 2 nci madde eklenmektedir. Bu maddeye göre, otomobil, kaptıkaçtı, panel, arazi taşıtı (münhasıran yük taşımaya mahsus olarak imal edilenler hariç) ve minibüslerin fabrika, bayi, ana-bayi, yetkili satıcı, acente, satıcı ve motorlu araç ticareti yapanlar gibi, taşıtların her türlü satış işlemi yapanlardan fatura veya benzeri bir belgeye istinaden ilk iktisabında veya yurt dışından ithalinde bir defaya mahsus olmak üzere taşıt alım vergisi ile birlikte ayrıca 1 000 000 lira ek taşıt alım vergisi alınacağı; bu miktarı 5 (beş) katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulunun yetkili olduğu ve bu hükmün Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 yıl süre ile uygulanacağı belirtilmektedir. Şu

kadar ki; Bakanlar Kurulu vergi artırma yetkisini, yurt içinde imal edilen taşıtlar ile ithal edilen taşıtlar için, ayrı ayrı veya birlikte kullanabilecektir.

Ek taşıt alım vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemleri gibi vergilendirmeye ilişkin işlemlerde 1318 sayılı Finansman Kanunu ile Vergi Usul Kanununun taşıt alım vergisine ilişkin hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, ek taşıt alım vergisi hâsılatının Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir hesaba, bu Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde, tahsil edildiği ayı takip eden bir ay içinde yatırılacağı belirtilmiştir.

Madde 24. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa eklenen bu madde ile PTT acentalığı yapanların bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın gelir vergisinden müstesna tutulması öngörülmektedir.

Bilindiği gibi, PTT Genel Müdürlüğünün şube açmadığı köylerde ve küçük yerleşim birimlerinde PTT hizmetleri, PTT acentası denilen kişilerce yürütülmektedir. Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre, ticaret erbabı kabul edilen bu kişilerin genelde vergilendirme ile ilgili ödevlerini yapabilecek yeterli bilgiye sahip olmamaları dikkate alınarak, PTT acentalığı yapanların bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, gelir vergisinden istisna edilmektedir.

Diğer taraftan, bu istisnanın, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre yapılacak tevkifata engel teşkil etmeyeceği maddede açıkça belirtilmektedir.

Madde 25. — Gelir Vergisi Kanununa eklenen mükerrer 18 inci madde ile PTT acentalığı faaliyetinden elde edilen kazançlar gelir vergisinden müstesna tutulduğundan, PTT acentalığı faaliyeti ile uğraşan mükelleflerin götürü usulde vergilendirilmelerine imkân veren Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 8 numaralı bendinin parantez içinde yer alan «PTT acentaları» ifadesi bent kapsamından çıkarılmaktadır.

Madde 26. — Gelir Vergisi Kanununa eklenen mükerrer 18 inci madde ile PTT acentalarının bu işten elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden istisna edilmektedir. Ancak, bu kazançların tamamının vergi dışı kalmamasını ve nihai olarak vergilendirilmelerini sağlamak amacıyla, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine eklenen bir bent ile bu kazançlar üzerinden tevkifat yapılması esası getirilmektedir. Bir Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu kazançlar için özel bir tevkifat nispeti getirilmediği takdirde, PTT acentaları komisyon bedelleri üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yazılı olan % 25 nispetinde gelir vergisi tevkifatına tabi tutulacaklardır.

Getirilen hükme göre, PTT acentalarının komisyon bedelleri üzerinden yapılacak tevkifat, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren uygulanacaktır.

1.1.1988 tarihi ile Kanunun yayımı tarihi arasında elde edilen komisyon bedelleri üzerinden herhangi bir vergilendirilme yapılmayacaktır.

Madde 27. — Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 29 uncu madde ile PTT acentalığı işi yanında başka faaliyetleri de bulunan ve gerçek usulde vergilendirilen

mükelleflerin bir defaya mahsus olmak üzere götürü usule geçmelerine imkân verilmektedir. Ancak bu mükelleflerin götürü usule geçebilmeleri için, PTT acentalığı dışındaki diğer işleri dolayısıyla 31.12.1988 tarihi itibariyle götürü usule tabi olmanın genel ve özel şartlarını taşımaları ve 31.3.1989 günü mesai saati bitimine kadar bağlı buldukları vergi dairelerine bir dilekçe ile başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Bu kişiler, 1988 yılında gerçek usulde vergilendirilmeye devam edileceklerdir.

Madde 28. — Bu madde ile Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmektedir.

Değişiklikten önceki fıkrada, Maliye Müfettişleri, Maliye Müfettiş Muavinleri ve Gelirler Kontrolörlerinin her hal ve takdirde vergi inceleme yetkisini haiz oldukları belirtilmekte, bunlar arasında Bakanlar Kurulunun 18.7.1984 tarih ve 84/8360 sayılı Kararı ile hukukî yapıları oluşturulan Stajyer Gelirler Kontrolörleri yer almamaktadır.

Sözü edilen fıkrada yapılan değişiklikle, yarışma, sınavı ile alınan Stajyer Gelirler Kontrolörlerine de inceleme yetkisi verilmektedir.

Böylece, bir taraftan vergi denetim gücü artırılmakta, diğer taraftan da bu elemanların daha iyi yetiştirilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 29. — Bu madde ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununa ek 13 üncü madde ilave edilmekte ve bu maddenin 1 inci bendinde Vergi Kanunlarının uygulanması, Gelir İdaresinin çağdaş bir yapıya kavuşturulması, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra teşkilatının geliştirilmesi, modernleştirilmesi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmasını sağlamak gayesi ile T.C. Ziraat Bankası nezdinde Gelir İdaresini Geliştirme Fonu adı altında bir Fon kurulduğu belirtilmektedir.

Maddenin 2 nci bendinde, 1 inci bent ile kurulması öngörülen Fon'un kaynaklarının nelerden oluşacağı ifade edilmektedir.

Aynı Maddenin 3 ve 4 üncü bentlerinde, Fon'un kullanım yerleri ve özellikle Maliye ve Gümrük Bakanlığının yurt dışı kadrolarında görevli personeli hariç, diğer personeline ödenmesi öngörülen ek ödeme tutarları ve bu ek ödemenin yapılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır. Ayrıca, normal mesai saatleri içerisinde daire dışında çalışılması halinde, daire dışında çalışan personele yapılacak ödemeye ilişkin düzenleme getirilmekte ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı personelinden vergi incelemesine yetkili olanlar ile Gelirler Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra teşkilatında çalıştırılan personele Bütçe Kanunları ile yaptırılan fazla mesaiye ilave olarak ek fazla mesai yaptırılması halinde bu personele ödenecek söz konusu mesai karşılığının azamî sınırları belirtilerek Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

5 inci bent ile bu Fon'dan yapılacak harcamaların 1050, 2886 sayılı Kanunlar ile 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine, ayrıca yine bu harcamaların 832 sayılı Kanunun 30 - 37 nci maddelerinde yer alan vize hükümlerine tabi olmadan yapılacağına ilişkin esaslar getirilmektedir.

Madde 30. — Madde ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunun 38 inci maddesi ile eklenen geçici 15 inci maddeden sonra gelmek üzere geçici 16 ncı madde ilave edilmektedir.

Madde 31. — Mükelleflerce, postaneler vasıta kılınmak suretiyle yapılan ödemeler muayyen sürelerde ilgili vergi dairelerine intikal ettirilmediğinden, mükellefler borçlarını ödedikleri halde cebri takibatla karşılaşabilmekte ve bu durum mükelleflerin haklı şikâyetlerine neden olmaktadır.

6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan fıkralarda bu gecikmeyi önleyici hükümler getirilerek, mükelleflerin bu şikâyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 32. — 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde yapılan bu değişiklikle, vadesinde ödenmeyen amme alacağına ilk bir aylık müddet için % 10, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı aylar için % 7, müteakip her ay için % 5 olarak halen Bakanlar Kurulu Kararıyla uygulanmakta olan gecikme zammı nispetleri, Kanun maddesi haline getirilmiş; 500,— TL. olan gecikme zammı asgarî miktarı 1 000,— TL.'na çıkarılmış; ayrıca gelişen ekonomik ve malî şartlara göre, gecikme zammı nispetlerinin, bu nispetlerin yarısına kadar artırılması; bu nispetlerin % 30'una kadar indirilmesi ve gecikme zammı asgarî miktarının 10 katına kadar artırılması konularında Bakanlar Kuruluna yetki tanınmıştır. Böylece, ilk ay için % 10 olan gecikme zammı nispeti % 15 nispetine çıkarılabilecek veya % 3 nispetine indirilebilecektir. Bu suretle banka faiz oranları karşısında borç ödemede zorlayıcı etkinliğini kaybetmekte olan gecikme zammı nispet ve asgarî miktarının, gelişen ekonomik ve malî şartlara göre tespit edilebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 33. — 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifenin 6309 sayılı Maden Kanunu hükümleri paralelinde düzenlenmiş bulunan «III - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları» bölümünde yer alan harç tarifesinin, 6309 sayılı Kanunun 3213 sayılı Maden Kanunu ile yürürlükten kaldırılması sonucunda ortaya çıkan problemlerin giderilmesi maksadıyla yeniden düzenlenmesi ihtiyacı hâsıl olmuştur.

İlgili bölümde yapılan değişiklikle tarifedeki işlem ve belgelerin 3213 sayılı Kanunda yer alan işlem ve belgelere intibakı sağlanmış, ayrıca, evvelce harca tabi olmayan maden arama ruhsatname talepleri ile ön işletme ruhsatnamelerinin harç kapsamına alınması amaçlanmıştır.

Madde 34. — Bu madde, bu Kanunun 9, 11 ve 23 üncü maddelerine göre vergi dairelerince, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir özel hesaba yatırılan eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi, akaryakıt tüketim vergisi ve ek taşıt alım vergisi paylarının, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı arasında ne şekilde dağıtımına tabi tutulacağına ilişkindir.

Bunun yanısıra, Bakanlar Kuruluna verilen yetki ile her bir Bakanlığa verilen pay, kendi içinde, 20 puana kadar artırılabilir veya indirilebilecektir. Böylece, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının % 60 olan payı, en az % 40'a indirilebilecek, en çok ise % 80'e çıkarılabilecektir. Öte yandan, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının % 40 olan

payı ise en çok % 60'a çıkarılabilecek, en az % 20'ye indirilebilecektir. Bu şekilde, bir Bakanlıkta indirilen pay kadar diğerine ilave yapılmış olacaktır.

Madde 35. — 1318 sayılı Finansman Kanununda yapılan değişiklikle yetki maddesi Kanunun 10 uncu maddesinde düzenlendiğinden, «Ek Madde» yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 36. — Bu maddede, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi ile ilave edilen Mükerrer Madde 415'in, bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla yürürlükten kalkacağı ifade edilmektedir.

Madde 37. — Yürürlük maddesi olup, Kanunun 1 - 11 inci maddelerinin yayımı takip eden aybaşında; 13, 14 ve 16 ncı maddelerinin 1.7.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde; 24 ve 25 inci maddelerinin 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde ve diğer maddelerinin ise yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğini amirdir.

Madde 38. — Yürütme maddesi olup, Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceğini belirtmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

26 . 2 . 1988

Esas No. : 1/395

Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 15.12.1988 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sevk edilen ve başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen «Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası İle 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 24 - 26 Şubat 1988 tarihlerinde yaptığı 7, 8, ve 9 uncu birleşimlerde Maliye ve Gümrük Bakanı ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşüldü.

Komisyonumuzda tasarının içeriği bakımından getiriliş şeklinin hatalı olduğu çünkü yeni bir vergi ile birbiri ile ilgisi bulunmayan yedi vergi kanununda değişiklik yapılmasını öngördüğü, oysa önemleri göz önüne alındığında, bu değişikliklerin her birinin ayrı bir tasarı halinde getirilerek görüşülmesinin gerektiği; tasarıda öngörülen Akaryakıt Tüketim Vergisinde yapılan artışın enflasyonu olumsuz olarak etkileyeceği, tasarı ile getirilen Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin dolaylı vergilerin daha da artmasına yol açacağı ve vergi adaletinin dar gelirli aleyhine bozulmasına sebep olacağı; lüks otomobil ayırımında çeşitli hatalar olabileceği, mevcut uygulamanın korunmasının daha doğru olacağı; ek taşıt alım vergisinin gereksiz olduğu, yeni vergi ile amaçlanan gelirin mevcut 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde sağlanabileceği; sağlık ve eğitim konularında kullanılmak üzere temini düşünülen kaynağın yeni bir vergi getirmek yerine mevcut vergi kaçığının önlenmesi halinde daha kolay temin edilebileceği, kaldığı tasarıyla öngörülen kaynağın gerçekçi olmadığı gibi eleştiriler yanında memleketimiz açısından büyük önem arzeden sağlık ve eğitim meselelerinin halinde tasarıyla getirilen «Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisi»nin büyük ölçüde yardımcı olacağı; günün ekonomik koşullarına uygun olarak bazı vergi kanunlarında değişiklikler yapılmasının zorunlu hale geldiği; dolaylı ve dolaysız verginin hangisinin adaletli hangisinin adaletsiz olduğu yolunda öteden beri bazı iddiaların olduğu, ekonomik şartlara göre bu konularda gerekli dikkatin her zaman gösterildiği, böylesine önemli konulara ilişkin sorunların halledilmesi göz önüne alındığından tasarı ile tespit edilen miktarların özenle tespit edildiği, tasarıda öngörülen kanun değişikliklerinin aynı niteliği ihtiva ettikleri için birlikte getirildikleri ve birlikte mütaalâ edilmelerinin de son derece faydalı ve sağlıklı olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda değinilen konularda açıklayıcı ve tamamlayıcı bilgiler verildikten sonra maddelere geçilmeden önce, Tasarının Anayasamızın bütçenin hazırlanması ve uygu-

lanmasına ilişkin 161 inci maddesine aykırı olduğu, zira, «Devletin ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri dışındaki Kamu Tüzelkişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır.» Hükümüne rağmen, tasarıda belirtilen verginin bir bölümünün fon bütçesine devredilmesi ile bu hükmün çiğnendiği, ayrıca tasarı ile kurulan «Gelir İdaelerini Geliştirme Fonu»nda toplanacak olan paradan Maliye ve Gümrük Bakanlığı personeline fazla ödeme yapılmasının, Anayasamızın eşitlik ilkesine ilişkin 10 uncu maddesine aykırı olduğu gerekçesi ile verilen bir önerge görüşülerek reddolunmuş ve maddelere geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Tasarının 2 nci maddesi her türlü alkolsüz içkileri de (su, soda, sade gazoz, meyveli gazoz, ve meyve suları hariç) kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiş;

Tasarının 7 nci maddesindeki tablonun 1 inci sırasında yer alan filtresiz sigaralar vergi dışı bırakılmış, 3 üncü sırasında yer alan tütünlere ilişkin hükümde tatlı sert tütünler vergi dışı bırakılmış 7 nci ve 13 üncü sıralarda yer alan içkilerin vergi miktarları artırılmış, 17 nci sırada yer alan ispirotaların vergi miktarları indirilmiş, ispiroto dökmeden litre başına alınacak vergi miktarı 250 lira olarak belirlenmiş, 2 nci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak «her türlü alkolsüz içkiler (su, soda, sade gazoz, meyveli gazoz ve meyve suları hariç)»den alınacak vergi miktarı belirlenmiş ayrıca, çizgi altında tabloda belirtilen ambalaj büyüklükleri dışında kalan mamul cinslerinde; bir litrenin altında ve üstündeki ambalajlar için bu miktar ve birimler esas alınmak suretiyle hesaplama yapılacağına ilişkin bir dip not konulmuş;

1318 sayılı Finansman Kanununun 29/11/1984 gün ve 3089 sayılı Kanunun 2 nci 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile değiştirilen 4 üncü 5 inci ve 6 ncı maddelerdeki tarifelerin değiştirilmesini öngören çerçeve 19 uncu maddedeki II sayılı tarifelerin (A) ve (B) bölümlerinin 1 ve 2 nci sıralarında yer alan miktarlar tasarı ile öngörülen vergi miktarlarının tarife ile bir bütünlük teşkil etmesi bakımından halen alınmakta olan vergi miktarları da göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiştir.

Dar mükelleflerin (kurumlar dahil) Türkiye'ye getirdikleri yabancı paralarla iktisap ettikleri menkul kıymetleri ve iştirak hisselerini elden çıkarmalarında, kur farklarından doğan değer artışları, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ilişkin hükümleri uyarınca, kendiliğinden vergi matrahına dahil olmaktadır. Bu durumda bu mükelleflerin, döviz cinsinden getirdikleri nakdi ve aynı sermayede, dövize dayalı bir artış olmadığı halde, vergiye tabi kazançları doğmaktadır. Bu durum, yabancı sermayenin Türkiye'ye gelmesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu madde ile yabancı sermayenin Türkiye'de yatırım yapmasını teşvik etmek amacıyla, geri dönüşlerinde sermaye değer artış kazançları üzerinden ödeyecekleri verginin, yabancı para cinsinden gerçek baza dayandırılması amacıyla, Tasarıya yeni 26 ncı maddede ilave edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81 inci maddesinin sonuna bu madde ile eklenen fıkraların uygulanması halen yürürlükte bulunan hükümler de göz önünde tutulmak suretiyle;

1. Türkiye'ye yabancı para getirerek, menkul kıymet veya iştirak hissesi iktisap eden dar mükelleflerin (kurumlar dahil), bu kıymet veya hisseleri elden çıkarmaları halinde, kur farklarından doğan değer artışı kazançları vergilendirilmeyecektir. Menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşanların faaliyetlerinde ise kur farklarından doğan kazançları vergilendirilecektir.

2. Türkiye'ye aynı sermaye getiren dar mükellefler, bu aynı sermayeleri karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymet veya iştirak hisselerini elden çıkardıklarında, aynı sermayenin menkul kıymet veya iştirak hissesine dönüştüğü tarihten itibaren hesaplanan kur farklarından dolayı vergiye tabi olmayacaklardır.

3. Türkiye'de tam mükellef kurum statüsünü haiz iş ortaklığına, dar mükellef kurumlar tarafından amortismanına tabi iktisadî kıymetlerin iştirak hissesi olarak konulması ve bu iş ortaklığının tasfiyesi sonucunda, bu kıymetlerin sözkonusu ortaklarca tekrar yurt dışına götürülmesi mümkün bulunmaktadır. İş ortaklığının tasfiyesi sırasında, işletmede mevcut sabit kıymetlerin iştirak hissesi sahiplerine verilmesi, diğer bir anlamıyla işletmeden çekilmesi durumunda, işletmenin tasfiye kâr - zararının hesabında, çekişler emsal bedeli ile değerlendirilerek kâr - zarar tespit edilecektir. Ancak, işletmeye iştirak hissesi olarak konan sabit kıymetlerin dar mükellef kurum tarafından geri alınması ve yurt dışına götürülmesi halinde, dar mükellef kurumun sermaye değer artışı kazancının hesaplanmasında iktisadî kıymetlerin işletmeye konuluş tarihindeki kura göre hesaplanan değeri ile geri alınış tarihindeki kura göre hesaplanan değeri arasındaki fark dikkate alınmayacaktır. Böylece, dar mükellef kurumun Türkiye'ye getirdiği iktisadî kıymetler karşılığında iktisap ettiği iştirak hisselerini elden çıkarması dolayısıyla hesaplanan kur farkından doğan kazanç, sermaye değer artışı kazançlarının vergilendirilmesinde dikkate alınmamış olacaktır.

4. Yabancı sermaye mevzuatına göre, Türkiye'de ticarî faaliyette bulunan dar mükellefler (kurumlar dahil), bu faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri kârlarla veya yurtdışından getirdikleri nakdî veya aynı sermayeler karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri veya iştirak hisselerini elden çıkarmaları halinde, bu hükümden yararlanamayacaklardır.

5. Dar mükellefiyete tabi kurumların, iktisap ettikleri menkul kıymetleri elden çıkarmalarından doğan kazançlar bundan böyle, şimdiye kadar olduğu gibi tümüyle değil; fakat yukarıda belirtilen unsurlar dikkate alınarak hesaplanacaktır. Ancak, dar mükellef kurumun Türkiye'de elde ettiği gelir, münhasıran maddede bahsedilen değer artışı kazancından ve menkul sermaye iradından ibaret olmadığında; bir başka ifade ile Türkiye'de ticarî, zirai, serbest meslek kazancı gibi başka gelir unsurları kendini gösterdiğinde, menkul kıymet satışından doğan değer artışı kazancının hesabında, kur farkları da kazancın tespitinde dikkate alınacaktır.

6. Dar mükellef gerçek kişilerin sahip oldukları menkul kıymetleri, menkul kıymet alım satımına yetkili bankalar, aracı kurumlar veya borsa komisyoncuları aracılığı ile elden çıkarılmaları halinde, elde edecekleri değer artışı kazançları, Gelir Vergisi Kanununun geçici 27 nci maddesi hükmü gereğince vergilendirilmemektedir. Bu nedenle

dar mükellef gerçek kişiler, yurt dışından getirmiş oldukları nakdi veya aynı sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri, bankalar, aracı kurumlar ve borsa komisyoncuları aracılığı ile elden çıkarmaları halinde, bu maddede yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın, 31.12.1993 tarihine kadar vergilendirilmeyeceklerdir.

7. Dar mükellef gerçek kişilerin yurt dışından getirmiş oldukları nakdi veya aynı sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri, 1 yıl geçtikten sonra elden çıkarmaları halinde elde edecekleri değer artışı kazançları, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80/2 nci maddesi hükmü gereğince vergilendirilmemektedir. Bu nedenle dar mükellef gerçek kişiler, yurt dışından getirmiş oldukları nakdi veya aynı sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri 1 yıl geçtikten sonra elden çıkarmaları halinde, bu maddede yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisine tabi olmayacaklardır.

8. Tam mükellef kurumların iştirak hisselerinin satışından elde ettikleri kazançların tamamının sermayeye eklenmesi halinde, sermayeye eklenen bu kazançlar 31.12.1989 sonuna kadar kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur. Bu nedenle tam mükellef kurumlar, yurt dışından temin etmiş oldukları döviz kredileri ile Türkiye içinde iktisap ettikleri iştirak hisselerini elden çıkarmak suretiyle sağladıkları kazançları sermayeye ekledikleri takdirde, bu maddede yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın, Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 10 uncu maddesinden yararlanabilecekler ve bu kazançları dolayısıyla vergilendirilmeyeceklerdir.

Tasarı metnine yeni eklenen 26 ncı madde ile paralellik sağlamak amacıyla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa Geçici 30 uncu madde eklenmesini öngören yeni bir maddede 29 uncu madde olarak eklenmiş,

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin sonuna sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanıcıların, kanunla kurulmuş mesleki kuruluşlarına bildirilmesine imkân tanıyacak ve bu bildirimle ilişkin usul ve esasların Maliye ve Gümrük Bakanınca tespitini öngören bir hüküm, Çerçeve 30 uncu madde olarak eklenmiş;

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesinin 4 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere, tevkif yoluyla alınan verginin kayba uğramaması amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığına, müteselsil sorumluluk konusunda ek yetkiler verilmesine ilişkin bir hüküm yeni çerçeve 31 inci madde olarak eklenmiş;

492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifeli «III - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları» bölümünü değiştiren Çerçeve 33 üncü madde günün şartlarına uygun hale getirilmek amacıyla artırılmış ve 37 nci madde olarak;

492 sayılı Harçlar Kanununun (8) sayılı tarifenin «IV - Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar» bölümünün 15 ve 16 ncı bentlerindeki miktarları artıran yeni bir madde 38 inci madde olarak;

492 sayılı Harçlar Kanununun mükerrer 138 inci maddesinde yer alan «on katına kadar» ibaresini günün şartlarına uygun hale getirmek amacıyla bir kat artıran yeni bir madde 39 uncu madde olarak;

34 üncü madde, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinin daha süratli yürütülebilmesini temin gayesi ile bazı idarî kolaylıklar sağlayacak şekilde 40 inci madde olarak yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25 inci maddeleri ile tasarıya yeni eklenen maddeler nedeni ile 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36 ncı maddelerle yürürlük ve yürütmeye ilişkin 37 ve 38 inci maddeler 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 41, 42, 43 ve 44 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Kemal Akkaya</i>	<i>İlhan Aşkın</i>
Samsun	Bursa
Sözcü	Kâtip Üye
<i>İsmail Şengün</i>	<i>Kadir Demir</i>
Denizli	Konya
Üye	Üye
<i>Mehmet Deliceoğlu</i>	<i>Nihat Türker</i>
Adıyaman	Afyon
Üye	Üye
<i>Onural Şeref Bozkurt</i>	<i>Hazım Kutay</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>İbrahim Demir</i>	Nabi Sabuncu
Antalya	Aydın
(Muhalefet şerhim eklidir.)	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>Fenni İslimyeli</i>	<i>Mehmet Seven</i>
Balıkesir	Bilecik
Üye	Üye
<i>A. Şamil Kazakoğlu</i>	<i>Unal Akkaya</i>
Bolu	Çorum
Üye	(Bazı maddelere muhalefet şerhim ektedir.)
<i>Muzaffer Arıcı</i>	Üye
Denizli	<i>Togay Gemalmaz</i>
Üye	Erzurum
<i>Mehmet Kahraman</i>	Üye
Erzurum	<i>Erol Zeytinoğlu</i>
Üye	Eskişehir
<i>Abdulkadir Ateş</i>	(İmzada bulunamadı)
Gaziantep	Üye
(Muhalefet şerhim ekli.)	<i>Abdullah Aykon Doğan</i>
	Isparta
	(Muhalefet şerhim eklidir.)

Üye
H. Orhan Ergüder
İstanbul

Üye
Hüsnü Okçuoğlu
İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir.)

Üye
N. Kemal Zeybek
İstanbul

Üye
Birgen Keleş
İzmir
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Şevki Göğüsger
Kırşehir

Üye
Saffet Sert
Konya
Üye
Cemal Seymen
Nevşehir
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Birsel Sönmez
Niğde
Üye
Enis Tütüncü
Tekirdağ
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Mehmet Moğultay
İstanbul
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Ali Topuz
İstanbul
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Kemal Anadolu
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir.)

Üye
S. Halil Özsoy
Kayseri

Üye
Onur Kumbaracıbaşı
Kocaeli
(Karşı oy yazım ektedir.)

Üye
Sümer Oral
Manisa
Üye
Mahmut Öztürk
Niğde
(Muhalefet şerhim ektedir.)

Üye
Şakir Şeker
Sivas
Üye
Tevfik Ertüzün
Zonguldak
(İmzada bulunamadı)

MUHALEFET ŞERHI

1. 1/395 Esas No. da kayıtlı kanun tasarısının 29 uncu maddesi ile, 12.11.1987 tarih ve 19632 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, 1986/5 Esas 1987/7 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi kararı ile 12.5.1988 tarihinde yürürlükten kalkacak olan «Vergi İdaresini Geliştirme Fonu» nun isim değiştirilerek yeniden kurulması ilgili Anayasa Mahkemesi kararında da belirtildiği gibi, Anayasanın 128, 160, 161, 163, 165 inci maddelerine aykırıdır.

2. Kanun tasarısının 9, 11, 23 ve 34 üncü maddeleri vergi gelirlerinin büyük bir bölümünün fonlara aktarılmasını ve Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bütçelerinin özel tertiplerine ödenek kaydedilmesini hükme bağlamakta, Fona aktarılan vergi gelirlerinin kullanımını ilgili bakanlıkların talimatlarına bırakmakta, ilgili iki bakanlığa bu yasa tasarısı ile aktarılan vergi gelirlerinin bu iki bakanlığa taksimi ile ilgili oranları değiştirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki vermektedir. Bu hususlar Anayasanın 161 inci maddesine aykırılık arz etmektedir.

3. Kanun tasarısının 29 uncu maddesi, Maliye ve Gümrük Bakanlığı kadrolarında bulunan personele, öteki Devlet personeline oranla ayrıcalıklar getirmektedir. Devlet personelinin geçim koşullarını iyileştirmek için ücretlerinin artırılmasında kesinlikle zaruret vardır. Ancak, bunu yaparken, Devlet personeline ayrıcalık tanınması, Anayasanın 10 uncu maddesinde belirtilen «Eşitlik İlkesi» ne aykırılık taşımaktadır.

4. Kanun tasarısına komisyondaki müzakereler sırasında Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 36 ncı maddesine aykırı olarak yeni maddeler ilave edilmiştir. Bu maddelerle ilgili olarak yeterli inceleme fırsatı verilmeden alelacele aynı oturum içinde maddelerin karara bağlanmış olmasını, Komisyonun çalışma ciddiyeti ile bağdaştırmak ve böylesine emrivakilere boyun eğmek mümkün değildir.

Bu nedenlerle 1/395 Esas No.'da kayıtlı Kanun Tasarısının tümüne muhalefet ediyoruz.

Mehmet Moğultay
İstanbul

Enis Tütüncü
Tekirdağ

Hüsnü Okçuoğlu
İstanbul

Kemal Anadol
İzmir

Onur Kumbaracıbaşı
Kocaeli

Birgen Keleş
İzmir

Ali Topuz
İstanbul

Abdulkadir Ateş
Gaziantep

Cemal Seymen
Nevşehir

MUHALEFET ŞERHİ

Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Vergisinin ihdası ile 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanunu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısına aşağıdaki sebeplerle muhalif olduğumuzu beyan ederiz.

1. Tasarı, Devletin Konsolide Bütçe nizamını, etkinliğini, birliğini bozmaktadır.
2. Tasarı ile vergi gelirlerinin bir bölümü, tahsisi vâridat yoluyla, bazı bakanlıklara tahsis edilmekte, bir kısmı çeşitli fonlara aktarılmaktadır.
3. Tasarı ile tüketicilere 700 milyar lira civarında ek vergi yükü getirilmektedir. Hergün artan hayat pahalılığına, yeni zamlara, bir de yeni vergiler eklenmektedir. Vatandaşın bu yüke tahammülü kalmamıştır.

4. Vergi kanunlarında yapılan değişikliklerle, vasıtalı vergilerin kamu gelirleri içindeki payı yükselmektedir.

Tasarının bütün hükümleri verginin basitlik, kolaylık, verimlilik, elastikiyet, adalet ilkelerine aykırıdır.

Pahalılığı artıracaktır.

5. Tedvin tarzı, tekniği itibariyle tasarı acele hazırlanmıştır.
6. Hükümet, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri ile, ilk nazarda yıllık 700 milyar lira civarında olan, ama hükümete tanınan yetkilerle katlanacak vergileri maskeleyemeye çalışmaktadır.

Eğitim ve sağlık hizmetlerine, Devletin Konsolide Bütçesinden daha fazla ödenek ayrılmasını olumlu karşılarız, ancak bu adaletsiz, yeni vergilerle değil, harcamalarda yapılacak tasarruflarla, vatandaşa yeni külfet getirmeden karşılanmalıdır.

Aykon Doğan
Isparta

İbrahim Demir
Antalya

Mahmut Öztürk
Niğde

Sümer Oral
Maniŝa

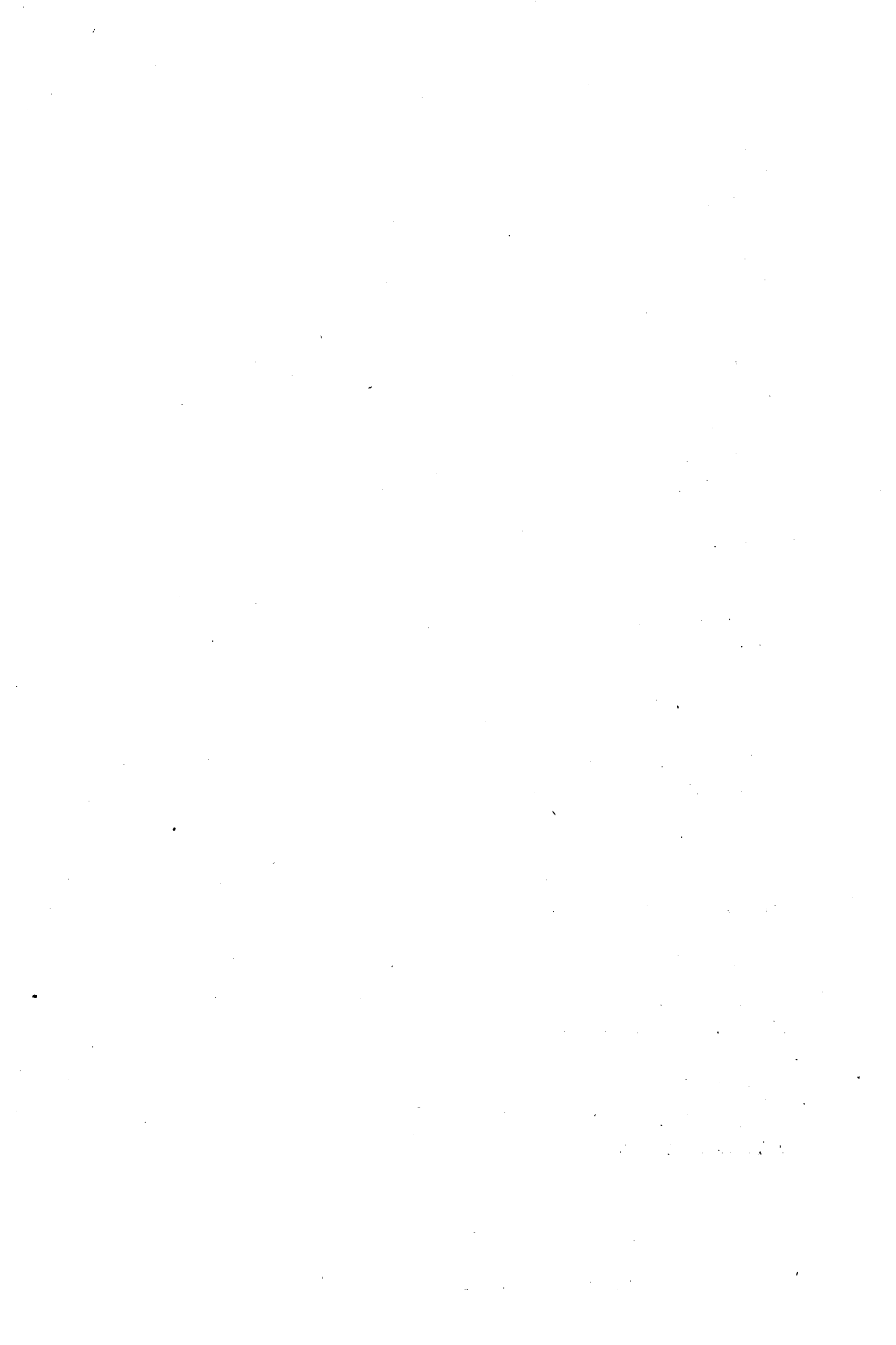
MUHALEFET ŞERHI

1. Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık hizmetleri vergisinin 7 nci maddesindeki tablo adil değildir. İthal filtreli siganaya 100 TL. vergi konulurken Pipo tütünlerine 40, purolara 80 TL. konulması, 35 Cl. rakıya 200 TL. 70 Cl. rakıya 400 TL. konulurken şampanyaya 200 TL., viskilere 400 - 800 TL. konulması vergi miktarı ile bir şişe fiyatlarının yüzdelenmesi mukayesesinde büyük bir adaletsizlik olduğu görülür. Kanuna itirazım olmadığı halde bu konudan miktarlardaki adaletsizliğe karşıyım.

2. 1318 sayılı Finansman Kanununun taşıt alım vergisi ile ilgili hükümlerinde değişiklik yapan 19 uncu madde son fıkrasında lüks otomobillerin birinci, ikinci, üçüncü derece şeklinde derecelere ayrılması, bu tarifi yapacakların yanılığa düşebilecekleri kanaati ile sınıflandırma yerine lüks otomobillerin isimlendirilmesi ve isimleri karşısına vergilerinin yazılması suretiyle hazırlanacak listenin daha adil olacağı kanaati ile karşıyım.

3. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili değişikliği içeren 28 madde stajyer gelirler kontrolörlerine de vergi inceleme yetkisi vermektedir. Bu Kanunda yapılan değişikliğin diğer kanunlara da emsal gösterilerek stajyer unvanlıların yetki ve görevlendirilmesi istekleri ve bunun sonucu hukuk sisteminin zedeleneceği kanaatindeyim, karşıyım.

Unay Akkaya
Çorum

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisi

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinin daha iyi yürütülebilmesi için ilave kaynaklar temin etmektir.

Konu

MADDE 2. — Her türlü alkol (füzel yağı dahil) ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerinin teslimi ve ithalatı, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisine tabidir.

Teslim ve Teslim Sayılan Haller

MADDE 3. — Teslim ve teslim sayılan haller, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre belirlenir.

Mükellef

MADDE 4. — Eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisinin mükellefi, vergiye tabi mamulleri dahilinde imal edenlerle ithalatçılardır.

Vergiyi Doğuran Olay

MADDE 5. — Vergiyi doğuran olay, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre tespit edilir.

İstisnalar

MADDE 6. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yer alan istisnalar, bu Kanunun uygulaması yönünden de geçerlidir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisi

Amaç

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Konu

MADDE 2. — Her türlü alkol (füzel yağı dahil) ve alkollü içkiler ile her türlü alkolsüz içkiler (su, soda, sade gazoz, meyveli gazoz ve meyve suları hariç); tütün ve tütün mamullerinin teslimi ve ithalatı, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisine tabidir.

Teslim ve Teslim Sayılan Haller

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mükellef

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Vergiyi Doğuran Olay

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İstisnalar

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Miktarlar

MADDE 7. — Eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi aşağıdaki miktarlarda alınır.

Mamülün Cinsi	Birimi	Miktar (TL.)
1. Dahilde üretilen filtreli ve filtresiz sigaralar	1 Paket	40
2. İthal edilen filtreli ve filtresiz sigaralar	1 Paket	100
3. Tütünler (tömbeki ve pipo tütünleri dahil), enfiye	1 Paket (25 - 50 gr.)	40
4. Puroolar	5 - 10 adet (Her 10 adet fazlası için 80 TL. ilave olunur.)	80
5. Biralar	1 Şişe (30 - 50 cl.)	10
	1 Şişe (51 - 100 cl.)	20
	1 Litre	20
6. Şaraplar		
Sofra şarapları, kalite şaraplar (tatlı şaraplar dahil)	1 Şişe (35 - 70 cl.)	20
	1 Şişe (71 - 100 cl.)	40
Dökme şarap	1 Litre	40
Köpüklü şaraplar ve kınakına şarabı	1 Şişe (40 - 80 cl.)	100
7. Şampanyalar	1 Şişe (70 cl.)	200
8. Rakılar	1 Şişe (35 cl.)	200
»	1 Şişe (70 cl.)	400
9. Votkalar	1 Şişe (35 cl.)	200
»	1 Şişe (70 - cl.)	400
10. Kanyaklar	1 Şişe (35 - 50 cl.)	200
»	1 Şişe (51 - 70 cl.)	400
11. Cinler	1 Şişe (35 cl.)	200
»	1 Şişe (36 - 70 cl.)	400
»	1 Şişe (70 cl. den daha yukarı)	600
12. Vermutlar	1 Şişe (70 cl.)	200
»	1 Şişe (70 cl. den daha yukarı)	400
13. Viskiler	1 Şişe (70 cl.)	200
»	1 Şişe (70 cl. den daha yukarı)	400
14. Likörler	1 Şişe (50 cl.)	200
»	1 Şişe (51 - 75 cl.)	400
»	1 Şişe (75 cl. den daha yukarı)	600

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Miktarlar

MADDE 7. — Eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi aşağıdaki miktarlarda alınır.

Mamulün Cinsi	Birimi	Miktar (TL.)
1. Dahilde üretilen filtreli sigaralar	1 Paket	40
2. İthal edilen filtreli ve filtresiz sigaralar	1 Paket	100
3. Tütünler (tömbeki ve pipo tütünleri dahil, tatlı sert tütünleri hariç), enfiye	1 Paket (25 - 50 gr.)	40
4. Purolar	5 - 10 adet (Her 10 adet fazlası için 80 TL. ilave olunur.)	80
5. Biralar	1 şişe (30 - 50 cl.) 1 şişe (51 - 100 cl.) 1 litre	10 20 20
6. Şaraplar		
Sofra şarapları, kalite	1 şişe (35 - 70 cl.)	20
şaraplar (tatlı şaraplar dahil)	1 şişe (71 - 100 cl.)	40
Dökme şarap	1 litre	40
Köpüklü şaraplar ve kınakına şarabı	1 şişe (40 - 80 cl.)	100
7. Şampanyalar	1 şişe (70 cl.)	250
8. Rakılar	1 şişe (35 cl.)	200
»	1 şişe (70 cl.)	400
9. Votkalar	1 şişe (35 cl.)	200
»	1 şişe (70 cl.)	400
10. Kanyakalar	1 şişe (35 - 50 cl.)	200
»	1 şişe (51 - 70 cl.)	400
11. Cinler	1 şişe (35 cl.)	200
»	1 şişe (36 - 70 cl.)	400
»	1 şişe (70 cl.'den daha yukarı)	600
12. Vermutlar	1 şişe (70 cl.)	200
»	1 şişe (70 cl.'den daha yukarı)	400
13. Viskiler	1 şişe (70 cl.)	400
»	1 şişe (70 cl.'den daha yukarı)	800
14. Likörler	1 şişe (50 cl.)	200
»	1 şişe (51 - 75 cl.)	400
»	1 şişe (75 cl.'den daha yukarı)	600

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Mamulün cinsi	Birimi	Miktar (TL.)
15. Romlar	1 Şişe (75 cl.)	400
»	1 Şişe (75 cl. den daha yukarı)	600
16. Diğer alkollü içkiler	1 Şişe (35 - 50 cl.)	200
» » »	1 Şişe (51 - 70 cl.)	400
» » »	1 Şişe (70 cl. den daha yukarı)	600
17. İspirto	1 Şişe (35 - 50 cl.)	200
»	1 Şişe (51 - 100 cl.)	400
İspirto dökme (saf, sanayi, yakı- lacak cinsler ile füzeli yağ) dahil)		

Bu madde uyarınca ödenen miktarlar, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespiti-
tinde gider olarak nazara alınır; ek verginin matrahına dahil edilir.

Bakanlar Kurulu, yukarıdaki tabloda yer alan miktarları on katına kadar artırma-
ya; Kanunda yer alan miktarlara kadar indirmeye; mamullerin ambalaj büyüklüklerini
değiştirmeye; mamullerin ambalaj büyüklüklerine göre alınacak miktarlar ile ithalat ve
mal grupları itibariyle alınacak miktarları farklılaştırmaya yetkilidir.

Beyan, Ödeme Yeri ve Zamanı

MADDE 8. Eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi, 3065 sayılı Katma
Değer Vergisi Kanunu hükümlerine göre düzenlenen ek vergi beyannamesi ile beyan
edilir ve bu verginin ödeme süresi içinde ilgili vergi dairesine ödenir.

Verginin Dağılımı

MADDE 9. — Vergi daireleri, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi
hâsılatının tamamını, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir
hesaba, bu Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde, tahsil edildiği ayı takip eden
bir ay içinde yatırırlar.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mamulün cinsi	Birimi	Miktar (TL.)
15. Romlar	1 şişe (75 cl.)	400
»	1 şişe (75 cl.'den daha yukarı)	600
16. Diğer alkallü içkiler	1 şişe (35 - 50 cl.)	200
» » »	1 şişe (51 - 70 cl.)	400
» » »	1 şişe (70 cl.'den daha yukarı)	600
17. İspirto	1 şişe (35 - 50 cl.)	100
»	1 şişe (51 - 100 cl.)	250
İspirto dökme (saf, sanayi, yakılacak cinsler ile füzül yağları dahil)	1 litre	250
18. Her türlü alkolsüz içkiler	1 şişe (30 - 50 cl.)	10
(Su, soda, sade gazoz, meyveli gazoz, ve meyve suları hariç)	1 şişe (51 - 100 cl.)	20
	1 litre	20

Yukarıda belirtilen ambalaj büyüklükleri dışında kalan mamul cinslerinde; bir litrenin altında ve üstündeki ambalajlar için, bu miktarlar ve birimler esas alınmak suretiyle hesaplama yapılır. Litre bedelinin hesabında pozisyonadaki en büyük ambalaj esas alınır.

Bu madde uyarınca ödenen miktarlar, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak nazara alınır; ek verginin matrahına dahil edilir.

Bakanlar Kurulu, yukarıdaki tabloda yer alan miktarları on katına kadar artırmaya; Kanunda yer alan miktarlara kadar indirmeye; mamullerin ambalaj büyüklüklerini değiştirmeye; mamullerin ambalaj büyüklüklerine göre alınacak miktarlar ile ithalat ve mal grupları itibarıyla alınacak miktarları farklılaştırmaya yetkilidir.

Beyan, Ödeme Yeri ve Zamanı

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Verginin Dağılımı

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 10. — 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Nispet

Madde 4. — Verginin nispeti % 21'dir.»

MADDE 11. — 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Verginin Dağılımı

Madde 6. — Vergi daireleri, akaryakıt tüketim vergisi hâsulatının % 21,30'unu Kamu Ortaklığı Fonuna; % 23,10'unu T.C. Merkez Bankasındaki Akaryakıt Tüketim Fonu hesabına; % 28,60'ını Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir hesaba, bu Bakanlıkça belirtenecek esaslar dahilinde, tahsil edildiği ayı takip eden bir ay içinde yatırır.

Akaryakıt Tüketim Fonu hesabında toplanan meblağın, akaryakıt tüketim vergisi hâsulatının % 2,60'na tekabül eden kısmı, belediyelerin hizmetlerini görebilmeleri için esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca müştereken hazırlanacak yönetmelik hükümleri çerçevesinde bu belediyelere; % 4,50'sine tekabül eden kısmı, 2380 sayılı Kanuna göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrinde bulunan İller Bankasındaki «Belediyeler Fonu» hesabına; % 9,40'ına tekabül eden kısmı, altyapı tesislerinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğüne; % 4,70'ine tekabül eden kısmı, altyapı hizmetlerinde kullanılmak üzere Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne; % 1,50'sine tekabül eden kısmı, gençlere ve çocuklara hitabeden spor tesisleri kurulması için Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğüne; % 0,40'ına tekabül eden kısmı ise 3040 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca kurulan Türk Sporunu Teşvik Fonuna ödenir.»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 12. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 26.11.1980 gün ve 2348 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile değiştirilen 2 ncı maddesinin birinci fıkrasının 7 numaralı bendi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«7. Lüks Otomobil : Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, uluslararası otomobil kataloglarındaki bilgiler de dikkate alınmak suretiyle lüks sayılan, otomobil ve arazi taşıtlarını ifade eder. Bunların hangi derecelerde lüks otomobil sayılacağı Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 13. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 26.11.1980 gün ve 2348 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile değiştirilen 4 üncü maddesinin sonuna, aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili muaflık ve istisna hükümleri, bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Bu Kanunda yer almayan istisna ve muafıklar hükümsüzdür. Ancak, uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.»

MADDE 14. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 29.11.1984 gün ve 3088 sayılı Kanunun 1 inci ve 2 nci maddeleri ile değiştirilen 5 inci ve 6 ncı maddelerindeki tarifeler, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«I SAYILI TARİFE

Taşıtların net ağırlığı	Taşıtların yaşları ile ödeyecekleri yıllık vergiler		
	1 - 6 Yaş TL.	7 - 15 Yaş TL.	16 ve daha yukarı Yaş TL.
950 kg. ve daha aşağı	40.000	20.000	10.000
951 - 1.200 kg.'a kadar	60.000	30.000	15.000
1.201 - 1.600 kg.'a kadar	100.000	50.000	25.000
1.601 - 1.800 kg.'a kadar	200.000	100.000	50.000
1.801 kg. ve daha yukarı	400.000	200.000	100.000

Bu hadler, I inci derece lüks otomobiller için 3 kat, II nci derece lüks otomobiller için 2 kat ve III üncü derece lüks otomobiller için 1,5 kat olarak uygulanır.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«II SAYILI TARİFE

Taşıtların cinsleri ve istiap hadleri	Taşıtların yaşları ile ödeyecekleri yıllık vergiler		
	1-6 Yaş TL.	7-15 Yaş TL.	16 ve daha yukarı Yaş TL.
A) Minibüs,	60.000	45.000	30.000
B) Otobüs ve benzerleri (Oturma yeri)			
1. 25 kişiye kadar	150.000	90.000	60.000
2. 26-35 kişiye kadar	180.000	150.000	90.000
3. 36-45 kişiye kadar	200.000	180.000	120.000
4. 46 kişi ve daha yukarı	240.000	200.000	180.000
C) Kamyonet, kamyon, çekici ve benzerleri (Istiap haddi)			
1. 1.500 Kg.'a kadar	60.000	45.000	30.000
2. 1.501-3.500 Kg.'a kadar	150.000	90.000	60.000
3. 3.501-5.000 Kg.'a kadar	180.000	150.000	90.000
4. 5.001-10.000 Kg.'a kadar	200.000	180.000	120.000
5. 10.001-20.000 Kg.'a kadar	240.000	200.000	180.000
6. 20.001 Kg. ve daha yukarı	300.000	250.000	200.000»

«III SAYILI TARİFE

Taşıtların cinsleri ve motor gücü (BG)	Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi (BG) için ödenecek vergi miktarı			
	1-3 yaş TL.	4-5 yaş TL.	6-15 yaş TL.	16 ve daha yukarı yaş TL.
Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler:				
10 - 20 BG'ne kadar	2.250	1.750	1.000	500
21 - 50 BG'ne kadar	3.250	2.500	1.500	750
51-100 BG'ne kadar	4.000	3.000	2.000	1.000
101-150 BG'ne kadar	5.000	3.750	2.500	1.250
151 BG ve daha yukarısı için	7.250	5.500	3.500	1.750»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«IV SAYILI TARİFE

Taşıtların azami kalkış ağırlığı	Taşıtların yaşları ile ödeyecekleri yıllık vergiler			
	1-3 yaş TL.	4-5 yaş TL.	6-10 yaş TL.	11 ve daha yukarı yaş TL.
Uçak ve helikopterler :				
1.150 Kg.'a kadar	300.000	250.000	200.000	150.000
1.151-1.800 Kg.'a kadar	400.000	350.000	250.000	200.000
1.801-3.000 Kg.'a kadar	500.000	450.000	400.000	350.000
3.001-5.000 Kg.'a kadar	800.000	700.000	600.000	500.000
5.001-10.000 Kg.'a kadar	1.000.000	900.000	800.000	700.000
10.001-20.000 Kg.'a kadar	1.500.000	1.400.000	1.300.000	1.200.000
20.001 Kg. ve daha yukarı	2.500.000	2.250.000	2.000.000	1.750.000»

MADDE 15. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3088 sayılı Kanununun 5 inci maddesi ile değiştirilen 9 uncu maddesinin (a) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu paragraftan sonra gelmek üzere maddeye iki paragraf ilave edilmiştir.

«Motorlu Taşıtlar Vergisi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından, her yıl Ocak ayında, yıllık olarak tahakkuk ettirilir. Tarh olunan vergi bir defaya mahsus olmak üzere mükellefe ihbarname ile tebliğ olunur. Mükellefiyet devam ettiği müddetçe müteakip yıllar için bu vergi ayrıca tebliğ olunmaz ve vergi takvim yılının ilk gününde tebliğ edilmiş sayılır.

Yıl içinde ilk defa kayıt ve tescil yapılması halinde vergi, kayıt ve tescilin yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde, o yıl için yıllık olarak tahakkuk ettirilerek ödeme süresi geçmiş olan taksitler derhal tahsil edilir. Şu kadar ki, ilk altı aylık süre geçtikten sonra yapılacak kayıt ve tescil işlemlerinde, sadece ikinci altı aylık döneme ilişkin vergi tahakkuk ettirilerek tahsil edilir. Zayi edilen taşıt pulları, zayiın tevsiki kaydiyle yenilenir.»

«Maliye ve Gümrük Bakanlığı, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerle sınırlı olmaksızın, Motorlu Taşıtlar Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerini yürütecek vergi dairesini tespit etmeye yetkilidir.»

MADDE 16. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3088 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi ile değiştirilen 10 uncu maddesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 10. — Bu Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerdeki vergi miktarlarını 10 (on) katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 17. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2348 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi ile değiştirilen 13 üncü maddesinin (c) bendi ve 3088 sayılı Kanunun 8 inci maddesi ile değiştirilen (d) bendinin ikinci paragrafı ile maddenin son paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (d) bendinden sonra gelmek üzere (e) bendi ile maddenin son paragrafından sonra gelmek üzere bir paragraf eklenmiştir.

«c) Noterler, trafik, belediye veya liman sicil memurları ile Ulaştırma Bakanlığı sivil hava vasıtaları sicil memurları gibi taşıtların her türlü satış veya devir işlemlerini yapanlar, motorlu taşıtların her türlü satış veya devir işlemlerini yapmadan önce, bu taşıtlara ait o güne kadar ödenmemiş motorlu taşıtlar vergileri ile gecikme zamları, gecikme faizleri ve vergi cezalarının ödendiğini gösterir belgeyi istemeye mecburdurlar.»

«Vergisi ödenmemiş taşıtlara ait fennî muayene yapılamaz, denize veya uçuşa elverişli belgesi verilemez. Ayrıca pul yapıştırılmak suretiyle vergisinin ödendiği tevsik edilemeyen taşıtlara ait Motorlu Taşıtlar Vergisi, ödeme süresi geçtikten en az 2 ay sonra, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca TRT veya basın yoluyla yapılacak duyuru tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ödenmediği takdirde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine bağlı kalınmaksızın ve başkaca herhangi bir işlem yapılmasına gerek duyulmaksızın bu taşıtlar haciz edilmiş sayılırlar. Bu suretle toplu haciz kararı alınan taşıtlar, yoklamaya yetkili memurlar tarafından, ilgili amme alacağının ödendiği tevsik edilinceye kadar trafikten men edilirler.»

«e) Motorlu Taşıtlar Vergisi taksitlerinin vadesi geçtikten sonra, trafik zabıtası veya yoklamaya yetkili memurlar tarafından yapılacak denetimlerde taşıtın ön camında aşit pulunun bulundurulmaması halinde, bu durumu belirtir her tespit, sözkonusu taşıt puluna göre ödenmesi gereken vergi miktarının 1/4'ü nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak, iki tespit arasında asgarî 15 günlük sürenin geçmiş olması şarttır. Şu kadar ki; trafik zabıtası tarafından yapılan tespitlere istinaden tahsil edilen özel usulsüzlük cezalarının % 20'si Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfına gönderilir.»

«Yukarıdaki (c) ve (d) bentlerinde belirtilen zorunluluklara uymadan işlem yapanlar, ödenmeyen veya noksan ödenen vergiler ile gecikme zamları, gecikme faizleri ve vergi cezalarından, mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludurlar. Ancak, bunlar sorumlu sıfatı ile ödemek mecburiyetinde kaldıkları vergiler dolayısıyla mükelleflere rücu hakkına sahiptirler.»

«Bu maddenin uygulanmasına ve Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfına para gönderilmesine ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 18. — 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 3 üncü madde eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«GEÇİCİ MADDE 3. — Halen spor veya lüks otomobil olarak kabul edilen taşıtlarla ilgili uygulamaya 1.7.1988 tarihine kadar aynı şekilde devam olunur.»

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1318 Sayılı Finansman Kanununun Taşıt Ahm Vergisi ile İlgili Hükümlerinde Değişiklikler

MADDE 19. — 1318 sayılı Finansman Kanununun 29.11.1984 gün ve 3089 sayılı Kanunun 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile değiştirilen 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddelerindeki tarifeler, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«(I) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler

Taşıtların net ağırlığı	1 Yaş	2-3 Yaş	4-5 Yaş	6-8 Yaş	9-11 Yaş
	TL.	TL.	TL.	TL.	TL.
950 kg. ve daha aşağı	300 000	200 000	150 000	100 000	75 000
951-1 200 kg.'a kadar	500 000	350 000	250 000	150 000	125 000
1 201-1 600 kg.'a kadar	700 000	500 000	350 000	225 000	175 000
1 601-1 800 kg.'a kadar	1 000 000	700 000	500 000	325 000	250 000
1 801 kg. ve daha yukarı	1 200 000	900 000	650 000	450 000	300 000

Bu hadler, I inci derece lüks otomobiller için 3 kat, II nci derece lüks otomobiller için 2 kat ve III üncü derece lüks otomobiller için 1,5 kat olarak uygulanır.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1318 Sayılı Finansman Kanununun Taşıt Ahm Vergisi ile İlgili Hükümlerinde Değişiklikler

MADDE 19. — 1318 sayılı Finansman Kanununun 29.11.1984 gün ve 3089 sayılı Kanunun 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile değiştirilen 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddelerindeki tarifeler, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(I) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile bunları için ödenecek vergiler

Taşıtların net ağırlığı	1' yaş TL.	2 - 3 yaş TL.	4 - 5 yaş TL.	6 - 8 yaş TL.	9 - 11 yaş TL.
950 kg. ve daha aşağı	300.000	200.000	150.000	100.000	75.000
951 - 1.200 kg.'a kadar	500.000	350.000	250.000	150.000	125.000
1.201 - 1.600 kg.'a kadar	700.000	500.000	350.000	225.000	175.000
1.601 - 1.800 kg.'a kadar	1.000.000	700.000	500.000	325.000	250.000
1.801 kg. ve daha yukarı	1.200.000	900.000	650.000	450.000	300.000

Bu hadler, I inci derece lüks otomobiller için 3 kat, II nci derece lüks otomobiller için 2 kat ve III üncü derece lüks otomobiller için 1,5 kat olarak uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«(II) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler

Taşıtların cins ve istiap hadleri	1 Yaş TL.	2-3 Yaş TL.	4-5 Yaş TL.	6-8 Yaş TL.	9-11 Yaş TL.
A) Kamyonet, kamyon çekici ve benzerleri (istiap haddi) :					
1. 1 500 kg.'a kadar	220 000	140 000	100 000	80 000	60 000
2. 1 501-3 500 kg.'a kadar	440 000	280 000	200 000	160 000	120 000
3. 3 501-5 000 kg.'a kadar	600 000	400 000	280 000	200 000	160 000
4. 5 001-10 000 kg.'a kadar	800 000	480 000	440 000	360 000	240 000
5. 10 001-20 000 kg.'a kadar	920 000	640 000	520 000	400 000	280 000
6. 20 001 kg. ve daha yukarı	1 120 000	840 000	720 000	600 000	480 000
B) Minibüs, otobüs, trolleybüs ve benzerleri (oturma yeri) :					
1. 15 kişiye kadar	220 000	140 000	100 000	80 000	60 000
2. 16-25 kişiye kadar	520 000	320 000	240 000	200 000	160 000
3. 26-35 kişiye kadar	720 000	480 000	400 000	280 000	200 000
4. 36-45 kişiye kadar	920 000	640 000	560 000	400 000	280 000
5. 46 kişi ve daha yukarı	1 120 000	840 000	720 000	600 000	480 000»

«(III) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler

Taşıtların cinsi	1 Yaş TL.	2-5 Yaş TL.	6-11 Yaş TL.
Motosiklet	18 000	12 000	9 000
Yük veya yolcu motosikleti	45 000	30 000	18 000
Triportör	54 000	45 000	30 000»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettigi Metin)

(II) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler

Taşıtların cins ve istiap hadleri	1 yaş TL.	2 - 3 yaş TL.	4 - 5 yaş TL.	6 - 8 yaş TL.	9 - 11 yaş TL.
A) Kamyonet, kamyon çekici ve benzerleri (İstiap haddi) :					
1. 1.500 kg.'a kadar	400.000	250.000	180.000	140.000	100.000
2. 1.501 - 3.500 kg.'a kadar	500.000	300.000	220.000	180.000	140.000
3. 3.501 - 5.000 kg.'a kadar	600.000	400.000	280.000	200.000	160.000
4. 5.001 - 10.000 kg.'a kadar	800.000	480.000	440.000	360.000	240.000
5. 10.001 - 20.000 kg.'a kadar	920.000	640.000	520.000	400.000	280.000
6. 20.001 kg. ve daha yukarı	1.120.000	840.000	720.000	600.000	480.000
B) Minibüs, otobüs, trolleybüs ve benzerleri (Oturma yeri) :					
1. 15 kişiye kadar	500.000	300.000	220.000	180.000	140.000
2. 16 - 25 kişiye kadar	600.000	400.000	280.000	200.000	160.000
3. 26 - 35 kişiye kadar	720.000	480.000	400.000	280.000	200.000
4. 36 - 45 kişiye kadar	920.000	640.000	560.000	400.000	280.000
5. 46 kişi ve daha yukarı	1.120.000	840.000	720.000	600.000	480.000

(III) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları

ile bunlar için ödenecek vergiler

Taşıtların Cinsi	1 Yaş TL.	2-5 Yaş TL.	6-11 Yaş TL.
Motosiklet	18 000	12 000	9 000
Yük veya yolcu motosikleti	45 000	30 000	18 000
Triportör	54 000	45 000	30 000

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«(IV) SAYILI TARİFE

Taşıtların cinsleri ve motor gücü (BG)	Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi (BG) için ödenecek vergi miktarı				
	1	2-3	4-5	6-8	9-11
	Yaş TL.	Yaş TL.	Yaş TL.	Yaş TL.	Yaş TL.
A) Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler :					
10-20 BG'ne kadar	10.000	7.500	5.000	3.500	2.500
21-50 BG'ne kadar	17.500	8.000	6.000	4.000	3.500
51-100 BG'ne kadar	20.000	10.000	7.500	5.000	4.500
101-150 BG'ne kadar	22.500	12.000	9.000	7.000	6.500
151 BG ve daha yukarı	25.000	15.000	11.000	10.000	7.500

Bu hadler, Türkiye Yelken Federasyonuna kayıtlı, federasyondan yelken numarası almış, motorları olan yeterli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır.

B) Traktörler : (Fabrika, anabayi, bayii, bölge bayii, yetkili satıcı ve acentelerden fatura ile ilk iktisabında veya yurt dışından ithalinde bir defaya mahsus) her motor gücü birimi (BG) için 2.250,— TL. esas alınarak vergilendirilir.»

«(V) SAYILI TARİFE

Taşıtların azamî kalkış ağırlığı	Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler			
	1 Yaş TL.	2 Yaş TL.	3-5 Yaş TL.	6-11 Yaş TL.
Uçak ve helikopterler :				
1.150 kg.'a kadar	1.200.000	1.000.000	900.000	800.000
1.151-1.800 kg.'a kadar	1.500.000	1.250.000	1.000.000	850.000
1.801-3.000 kg.'a kadar	2.200.000	2.000.000	1.800.000	1.600.000
3.001-5.000 kg.'a kadar	3.000.000	2.750.000	2.500.000	2.250.000
5.001-10.000 kg.'a kadar	5.000.000	4.500.000	4.000.000	3.500.000
10.001-20.000 kg.'a kadar	8.000.000	7.500.000	7.000.000	6.500.000
20.001 kg. ve daha yukarı	10.000.000	9.000.000	8.000.000	7.000.000»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(IV) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile her motor gücü birimi
(BG) için ödenecek vergi miktarı

Taşıtların cinsleri ve motor gücü (BG)	1	2-3	4-5	6-8	9-11
	Yaş TL.	Yaş TL.	Yaş TL.	Yaş TL.	Yaş TL.
A) Yat, kotra ve her türlü motorlu özel tekneler :					
10-20 BG'ne kadar	10.000	7.500	5.000	3.500	2.500
21-50 BG'ne kadar	17.500	8.000	6.000	4.000	3.500
51-100 BG'ne kadar	20.000	10.000	7.500	5.000	4.500
101-150 BG'ne kadar	22.500	12.000	9.000	7.000	6.500
151 BG ve daha yukarı	25.000	15.000	11.000	10.000	7.500

Bu hadler, Türkiye Yelken Federasyonuna kayıtlı, federasyondan yelken numarası almış, motorları olan yelkenli tekneler (kotralar) için % 50 nispetinde uygulanır.

B) Traktörler : (Fabrika, anabayii, bayii, bölge bayii, yetkili satıcı ve acentelerden fatura ile ilk iktisabında veya yurt dışından ithalinde bir defaya mahsus) her motor gücü birimi (BG) için 2.250,— TL. esas alınarak vergilendirilir.

(V) SAYILI TARİFE

Taşıtların yaşları ile bunlar için ödenecek vergiler

Taşıtların azami kalkış ağırlığı	1 Yaş	2 Yaş	3-5 Yaş	6-11 Yaş
	TL.	TL.	TL.	TL.
Uçak ve helikopterler :				
1.150 kg.'a kadar	1.200.000	1.000.000	900.000	800.000
1.151-1.800 kg.'a kadar	1.500.000	1.250.000	1.000.000	850.000
1.801-3.000 kg.'a kadar	2.200.000	2.000.000	1.800.000	1.600.000
3.001-5.000 kg.'a kadar	3.000.000	2.750.000	2.500.000	2.250.000
5.001-10.000 kg.'a kadar	5.000.000	4.500.000	4.000.000	3.500.000
10.001-20.000 kg.'a kadar	8.000.000	7.500.000	7.000.000	6.500.000
20.001 kg. ve daha yukarı	10.000.000	9.000.000	8.000.000	7.000.000

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 20. — 1318 sayılı Finansman Kanununun 2346 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile değiştirilen 9 uncu maddesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Belge İsteme ve Bildirme Görevi ve Sorumluluk

Madde 9. — Trafik, belediye ve liman sicil memurları, noterler, gümrük memurları, Ulaştırma Bakanlığı sivil hava vasıtaları sicil memurları ile yetkili satıcılar ve motorlu araç ticareti yapanlar gibi, taşıtların her türlü iktisap, ithal ve devir işlemlerini yapanlar, iktisap, ithal ve devir işlemlerinin tamamlanmasından önce, ilgili vergi dairesince düzenlenmiş taşıt alım vergisinin ödendiğini gösterir belgeyi istemeye ve bu belgelerdeki bilgileri muhtevi listeleri, işlemlerin bitimini takip eden ayın 15 inci gününe kadar ilgili vergi dairesine göndermeye mecburdurlar.

Bu mecburiyete uymamak suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapanlar, ödenmeyen vergi, vergi cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte müteselsilen sorumludurlar. Ancak bunlar, ödemek mecburiyetinde kaldıkları vergiler için mükellefe rücu hakkına sahiptirler.

Listelerin şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunur.»

MADDE 21. — 1318 sayılı Finansman Kanununun 2346 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile değiştirilen 10 uncu maddesi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Yetki

Madde 10. — Bu Kanunun 4, 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), (III), (IV) ve (V) sayılı tarifelerdeki vergi miktarlarını 10 (on) katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

MADDE 22. — 1318 sayılı Finansman Kanununa taşıt alım vergisi ile ilgili hükümlerden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici 1 inci madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 1. — Otomobillerin hangi derecelerde lüks otomobil sayılacağına dair gerekli tespitler yapılıncaya kadar, halen spor veya lüks otomobil olarak kabul edilen taşıtlar, bu Kanun uygulamasında II nci derece lüks otomobil olarak dikkate alınır.»

MADDE 23. — 1318 sayılı Finansman Kanununa taşıt alım vergisi ile ilgili hükümlerden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici 2 nci madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 yıl süre ile geçerli olmak üzere, otomobil, kaptıkaçtı, panel, arazi taşıtı (münhasıran yük taşımak maksadı ile imal edilenler hariç) ve minibüslerin, fabrika, anabayı, bayi, bölge bayii yetkili satıcı, acenta, satıcı ve motorlu araç ticareti yapanlardan, fatura veya benzeri belgeler ile ilk iktisabı veya yurt dışından ithali, bir defaya mahsus olmak üzere, ek taşıt alım vergisine tabidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20. — Tasarının 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Tasarının 21 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Tasarının 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Tasarının 23 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ek taşıt alım vergisinin miktarı 1 000 000,— TL.'dir. Bakanlar Kurulu bu vergi miktarını yurt içinde imal veya yurt dışından ithal edilen taşıtlar için, ayrı ayrı veya birlikte 5 katına kadar artırmaya yetkilidir.

Ek taşıt alım vergisi, taşıt alım vergisi beyannamesi ile beyan edilir ve bu vergi ile birlikte aynı sürede ödenir. Ek taşıt alım vergisinin, tarh, tahakkuk ve ödenmesi ile muaflik, istisnalar, sorumluluk ve vergilendirmeye ilişkin diğer hususları hakkında 1318 sayılı Finansman Kanununun taşıt alım vergisine ilişkin hükümleri uygulanır. Vergi Usul Kanununun taşıt alım vergisine ilişkin hükümleri bu vergi hakkında da geçerlidir.

Vergi daireleri, ek taşıt alım vergisi hâsılatının tamamını, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir hesaba, bu Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde, tahsil edildiği ayı takip eden bir ay içinde yatırırlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak usul ve esasları tespit etmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.»

BEŞİNCİ BÖLÜM

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 24. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki mükerrer 18'inci madde eklenmiştir.

«PTT Acentalarında Kazanç İstisnası

MÜKERRER MADDE 18. — PTT acentalığı faaliyetinden elde edilen kazançlar, gelir vergisinden müstesnadır. Bu kazanç istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.»

MADDE 25. — 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 51'inci maddesinin 8 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«8. Tavassut işi yapanlar (dayı/başılar hariç);»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 24. — Tasarının 24 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Tasarının 25 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Gelir Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunun 59 uncu maddesiyle değişen mükerrer 81 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Dar mükelleflerin (kurumlar dahil), yabancı sermaye mevzuatına göre ilgili mercilerden izin almak suretiyle, Türkiye'ye bizzat getirdikleri nakdi veya aynı sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetler ile iştirak hisselerini elden çıkarmalarından doğan değer artışı kazançlarının hesabında, kur farkından doğan kazançlar dikkate alınmaz. Şu kadarki, bu mükelleflerin Türkiye'de elde ettikleri kazançların, münhasıran bu menkul kıymet veya iştirak hisseleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratlarından ve bu kıymet veya hisselerin elden çıkarılmasından doğan değer artışı kazançlarından ibaret olması şarttır. Bu mükelleflerin, Türkiye'de menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşmaları halinde, kur farkından doğan kazançlar da ticarî kazancın hesabında dikkate alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 26. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunla değişik 94 üncü maddesinin (A) fıkrasının 13 numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 14 numaralı bent eklenmiştir.

«14. PTT acenteliği yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden,»

MADDE 27. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 29 uncu madde eklenmiştir.

«**GEÇİCİ MADDE 29.** — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçek usulde mükellefiyeti tesis edilen PTT acentelerinden, PTT acenteliği işi yanında, başka faaliyetleri de bulunanların, PTT acenteliği dışındaki faaliyetlerinden dolayı, 31.12.1988 tarihi itibarıyla götürü usule tabi olmanın genel ve özel şartlarını taşımaları ve 31.3.1989 tarihine kadar bağlı buldukları vergi dairesine yazılı olarak başvurmaları halinde, bu mükellefler Gelir Vergisi Kanununun 50 nci maddesi hükmü dikkate alınmaksızın, 1.1.1989 tarihinden itibaren götürü usulde teklif olunurlar.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kur farkından doğan kazançların hesabında, menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisabına tahsis edilen yabancı sermayenin, bu kıymet veya hisselerin iktisap tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuruna göre hesaplanan Türk Lirası karşılığı ile bu kıymet veya hisselerin elden çıkarılması tarihindeki aynı miktar yabancı sermayenin T.C. Merkez Bankası döviz alış kuruna göre hesaplanan Türk Lirası karşılığı arasındaki fark esas alınır.

MADDE 27. — Tasarımın 26 ncı maddesi 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Tasarımın 27 nci maddesi 28 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 30 uncu madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 30. — Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81 inci maddesine bu Kanunla eklenen fıkralar, bu Kanunun yayımı tarihinde yurt dışına transfer edilmemiş kazançlar hakkında da uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 30. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları vergi inceleme raporuyla tespit olunanların, kanunla kurulmuş meslekî kuruluşlarına bildirilmesi vergi mahremiyetini ihlal sayılmaz.

Bu bildirim şartları, sınırları ve bu konuya ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanınca belirlenir.

MADDE 31. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesine, dördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı ziraat ürünlerin (işlenmiş olanlar dahil) alım ve satımına aracılık eden kuruluşlar ile Ticaret Borsalarını bu mahsullerin satın alınması sırasında yapılacak vergi tevkifatından müteselsilen sorumlu tutmaya, sözkonusu ürünlerin satışı dolayısıyla yapılacak vergi tevkifatının hangi safhada yapılacağını her bir

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ALTINCI BÖLÜM

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 28. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Maliye Müfettişleri, Maliye Müfettiş Muavinleri, Gelirler Kontrolörleri ve Stajyer Gelirler Kontrolörleri her hal ve takdirde vergi inceleme yetkisini haizdir.»

MADDE 29. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki ek 13 üncü madde eklenmiştir.

«Gelir İdaresini Geliştirme Fonu»

EK MADDE 13. — 1. Vergi Kanunlarının uygulanması, Gelir İdaresinin çağdaş bir yapıya kavuşturulması, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatının geliştirilmesi, modernleştirilmesi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmasını sağlamak gayesiyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası nezdinde «Gelir İdaresini Geliştirme Fonu» kurulmuştur.

2. Bu Fon'un kaynakları :

a) Her yıl tahsil edilen toplam vergi gelirlerinin bir yıl evvelki toplam vergi gelirlerine ulaşıncaya kadarki kısmının % 05'i (binde beş) ile bir yıl evvelki vergi tahsilatını aşan vergi gelirlerinin % 1'inden;

b) Fon'dan yapılacak ihalelerde şartname hükümlerine uyulmaması halinde gelir kaydedilecek teminatlar ile alınacak faiz, zam ve cezalardan;

c) Vergi denetim ve yoklamaları sırasında Fondan harcama yapılmak suretiyle satın alınan malların satışından elde edilen hâsılattan;

d) Fondan yapılacak ihalelerde para karşılığı verilecek ihale şartnamelerinden elde edilecek gelirlerden;

e) Faiz gelirlerinden,
meydana gelir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığı, her ay tahsil edilen vergi gelirlerinin bir evvelki yıl toplam vergi tahsilat tutarına ulaşıncaya kadar % 05 (binde beş) ini; toplam vergi tahsilatının bir evvelki yıl toplam tahsilatını aşması halinde, aşan kısmından her ay % 1'ini, tahsil edildiği ayı takip eden ay içerisinde doğrudan T.C. Ziraat Bankasındaki Fon hesabına gönderir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ürün için ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından belirlenen safhadan önceki safhalarda tevkiif yoluyla alınan vergiler iade edilmez ve süresinde ilgili vergi dairesine yatırılır.

MADDE 32. — Tasarının 28 inci maddesi 32 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 33. — Tasarının 29 uncu maddesi 33 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

3. Bu Fon :

a) Vergi İdaresinin, Vergi Denetim Birimlerinin ve Defterdarlıkların reorganize edilmesi ve otomasyonunun artırılarak mevcut personel ile daha etkili hizmet verebilmelerini temin gayesiyle Gelirler Genel Müdürlüğüne bina yapımı için arsa satın alınması, bina yapımı, tamamlanmış veya inşaat halinde bina satın alınması, bina kiralanması, onarım ve tefrişi, taşıt ve demirbaş alımı ve kiralanması ile bunların bakım ve onarımı, otomasyon, eğitim, uygulama, tanıtma çalışmaları gibi hizmetlerin gerektirdiği giderler ile vergi inceleme ve yoklama faaliyetleri sırasında yapılacak harcamalarda;

b) Maliye ve Gümrük Bakanlığı personeline, görevleri nedeniyle ve daha verimli çalıştırılmalarını sağlamak gayesiyle yapılacak ek ödemeler ile vergi uygulamasında görevli gelir idaresi personeline, vergi incelemesinde görevli personele ve Fon'un kullanılmasına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen personele fazla mesai ve yolluk ödenmesinde,

kullanılır,

4. Bakanlar Kurulu :

a) Maliye ve Gümrük Bakanlığının yurt dışı kadrolarında bulunan personeli dışında kalan personeline (sözleşmeli personel dahil) en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) % 30 (yüzde otuz) unu geçmeyecek şekilde ek ödeme yaptırmaya;

b) Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalışan (sözleşmeli olarak istihdam edilenler dahil) personele, normal mesai gün ve saatleri dahilinde, daire dışında yapılan çalışmalarda, aylık toplam 70 saati geçmemek üzere, dışarıda geçirilen her bir saat için, karşılığı genel bütçeden ödenen fazla mesai ücreti esas alınmak suretiyle, bu ücretin bir katını aşmayacak şekilde ödeme yaptırmaya;

c) Vergi incelemesine yetkili personel ile Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalıştırılan personele, bütçe kanunları uyarınca yaptırılan fazla mesaiye ilave olarak, ayda 70 saati aşmayacak şekilde yaptırılacak ek fazla mesai karşılığında, fazla mesainin yaptırıldığı saatler, çalışma mahalleri, çalışmaların resmî tatil ve bayram günlerinde yaptırılması gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle, Genel Bütçeden ödenen fazla mesai ücretinin beş katını aşmayacak şekilde, saat başına farklı fazla mesai ücreti tespitine, yetkilidir.

Ek ödemelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aylıklara ilişkin hükümleri uygulanır.

5. Bu Fon'dan yapılacak harcamalar 1050, 2886 sayılı kanunlar ile 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri ve 832 sayılı Kanunun 30-37 nci maddelerinde yer alan vize hükümlerine tabi olmadan yapılır.

Bu Fon'un kullanıma usul ve esasları ile Fon'a ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 30. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa, 3239 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle eklenen geçici 15 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici 16 ncı madde ilave edilmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 16. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle ilave edilen mükerrer 415 inci maddeyle kurulan «Vergi İdaresini Geliştirme Fonu», bu Kanunun yürürlük tarihi itibariyle mevcut bütün aktif ve pasifiyle birlikte aynen Vergi Usul Kanununun ek 13 üncü maddesi ile kurulan «Gelir İdaresini Geliştirme Fonu»na devredilmiştir.

Vergi İdaresini Geliştirme Fonu'nun sözleşmelerde taraf olmaktan doğan hak ve borçları, Gelir İdaresini Geliştirme Fonu'na intikal eder.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Vergi İdaresini Geliştirme Fonu, başka bir işleme gerek kalmaksızın infisah eder.

Vergi İdaresini Geliştirme Fonu ile Gelir İdaresini Geliştirme Fonu, devir nedeniyle doğacak her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.»

YEDİNCİ BÖLÜM

**6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü
Hakkında Kanun ile İlgili Değişiklikler**

MADDE 31. — 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesine 2975 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen üçüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkralar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Bankalarca tahsil edilen paraların T.C. Merkez Bankasına aktarılması süresi, tahsil edildikleri tarihten itibaren azami 7, postaneler vasıta kılınmak suretiyle yapılan ödemelerde, yapılan ödemelerin ilgili vergi dairelerine intikal ettirilme süresi, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren azami 10 gündür.»

«Bankalarca tahsil edilen paralar süresinde T.C. Merkez Bankasına aktarılmadığı, postaneler vasıtasıyla yapılan ödemeler süresinde vergi dairelerine intikal ettirilmediği takdirde, sözkonusu amme alacağı, tahsilatı yapan bu kuruluşlardan gecikme zammı tatbik edilmek suretiyle tahsil edilir.»

«Tahsilatı yapan banka şube müdürleri, tahsil edilen paraların belirlenen sürelerde, T.C. Merkez Bankasına aktarılmasından, postane veya posta çek merkezi müdürleri ise postane vasıta kılınarak yapılan ödemelerin belirlenen sürelerde ilgili vergi dairelerine intikal ettirilmesinden sorumludurlar.»

«Tahsilatı yapan ilgili kuruluşların, bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, ödemeye konu amme alacağının % 10'u nispetinde ayrıca ceza tahsil olunur.»

MADDE 32. — 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun, 2975 sayılı Kanunla değiştirilen ve 3209 sayılı Kanunla bir fıkra eklenen 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 34. — Tasarının 30 uncu maddesi 34 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile İlgili Değişiklikler

MADDE 35. — Tasarının 31 inci maddesi 35 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36. — Tasarının 32 nci maddesi 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

«Madde 51. — Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren ilk bir aylık müddet için % 10; vade gününü takip eden ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı aylar için ayrı ayrı % 7; yedinci ve müteakip her ay için % 5 gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirleri tam ay olarak hesap edilir.

Gecikme zammı 1 000 liradan az olamaz.

Ceza mahiyetindeki amme alacaklarına ayrıca gecikme zammı uygulanmaz.

Bakanlar Kurulu, gecikme zammı nispetlerini, aylar itibariyle topluca veya her ay için ayrı ayrı, bu nispetlerin yarısına kadar artırmaya veya bu nispetlerin % 30'una kadar indirmeye; yeniden kanunî hadlerine getirmeye ve gecikme zammı asgarî miktarını 10 katına kadar artırmaya yetkilidir.»

SEKİZİNCİ BÖLÜM

492 Sayılı Harçlar Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 33. — 492 sayılı Harçlar Kanunu ekli (8) sayılı tarifenin «III - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları» bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«III. - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları

1. Maden arama ruhsatnamesi taleplerinden (10 000 TL.)
2. Maden arama ruhsatnameleri (Her yıl için) (30 000 TL.)
3. Ön işletme ruhsatnameleri (Her yıl için) (100 000 TL.)
4. Maden işletme ruhsatnameleri (Her yıl için)
 - a) 10 yıla kadar olan (10 dahil) işletme ruhsatnameleri
 - b) 15 yıla kadar olan (15 dahil) işletme ruhsatnameleri
 - c) 40 yıla kadar olan (40 dahil) işletme ruhsatnameleri (400 000 TL.)
 - d) 60 yıla kadar olan (60 dahil) işletme ruhsatnameleri
5. Mülga 6309 sayılı Kanuna göre verilen (60 - 99) yıllık işletme imtiyazları (Her yıl için) (1 000 000 TL.)
6. Taşocağı Nizamnamesi gereğince verilecek ruhsatnameler (Her yıl için) (60 000 TL.)
7. Arama, ön işletme ve işletme ruhsatnameli sahalarda işletme imtiyazlı sahalara fenni nezaretçi tayini taleplerinden (15 000 TL.)
8. İşletme ruhsat hakkı, birleştirme, uzatma, küçültme, alan değiştirilmesi ve taşocağı maddelerinin Maden Kanunu kapsamına alınması taleplerinden (50 000 TL.)

Maden arama ruhsatnamesi, ön işletme ruhsatnamesi, işletme ruhsat hakkı, işletme ruhsatnamesi işletme imtiyazı ve taşocağı maddelerinin Maden Kanunu kapsamına alınması taleplerinin devir ve intikalleri sırasında, bu hakların verilmesi sırasındaki harçlar yeniden alınır.»

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

SEKİZİNCİ BÖLÜM

492 Sayılı Harçlar Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 37. — 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifenin «III - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları» bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

III - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları :

1. Maden arama ruhsatnamesi taleplerinden (20 000 TL.)
2. Maden arama ruhsatnameleri (Her yıl için) (60 000 TL.)
3. Önışletme ruhsatnameleri (Her yıl için) (200 000 TL.)
4. Maden işletme ruhsatnameleri (Her yıl için)
 - a) 10 yıla kadar olan (10 dahil) işletme ruhsatnameleri (250 000 TL.)
 - b) 15 yıla kadar olan (15 dahil) işletme ruhsatnameleri (300 000 TL.)
 - c) 40 yıla kadar olan (40 dahil) işletme ruhsatnameleri (600 000 TL.)
 - d) 60 yıla kadar olan (60 dahil) işletme ruhsatnameleri (1 000 000 TL.)
5. Mülga 6309 sayılı Kanuna göre verilen (60 - 99) yıllık işletme imtiyazları (Her yıl için) (1 300 000 TL.)
6. Taşocağı Nizamnamesi gereğince verilecek ruhsatnameler (Her yıl için) (75 000 TL.)
7. Arama, önışletme ve işletme ruhsatnameli sahalarla işletme imtiyazlı sahalarla fennî nezaretçi tayini taleplerinden (25 000 TL.)
8. İşletme ruhsat hakkı, birleştirme, uzatma, küçültme, alan değiştirilmesi ve taşocağı maddelerinin Maden Kanunu kapsamına alınması taleplerinden (100 000 TL.)

Maden arama ruhsatnamesi, önışletme ruhsatnamesi, işletme ruhsat hakkı, işletme ruhsatnamesi, işletme imtiyazı ve taşocağı maddeilerinin Maden Kanunu kapsamına alınması taleplerinin devir ve intikalleri sırasında, bu hakların verilmesi sırasındaki harçlar yeniden alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

DOKUZUNCU BÖLÜM

Payların Dağıtım

MADDE 34. — Bu Kanunun 9, 11 ve 23 üncü maddelerine göre Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir hesaba yatırılan eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi, alkaryakıt tüketim vergisi ve ek taşıt alım vergisi payları hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılır.

a) Merkez Saymanlığına yatırılan payların yarısı on beş gün içinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan % 60'ı Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin, kalan % 40'ı ise Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı bütçesinin, bu Bakanlıklarca belirlenecek ve yeniden açılacak özel tertiplerine ödenek kaydedilir. Bu ödeneklerden yılı içinde harcanmayan miktarlar ertesi yıl bütçelerine devren gelir ve ödenek kaydolunur.

b) Merkez Saymanlığına yatırılan payların diğer yarısı on beş gün içinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, % 60'ı Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, kalan % 40'ı ise Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere, Geliştirme ve Destekleme Fonuna aktarılır. Bu suretle Fona aktarılan miktarlar, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının talimatları çerçevesinde kullanılır.

Bakanlar Kurulu, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre alacakları payları, kendi içinde, 20 puana kadar artırmaya ve indirmeye yetkilidir.

(Planı ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 38. — 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifenin «VI - Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar» bölümünün 15 inci ve 16 ncı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

15. Kara av tezkereleeri :

Hususî Kanunu gereğince verilecek kara avcılığı ruhsat tezkereleeri (Her yıl için)

a) Avcı cemiyetlerine dahil olanlardan (8 000)

b) Avcı cemiyetlerine dahil olmayanlardan (10 000)

16. Silah taşıma ve bulundurma vesikalari :

a) Resmî makamlar tarafından hususî eşhassa verilecek silah taşıma müsaade vesikalari (Her yıl için) (20 000)

b) Bulundurma vesikalari (8 000)

MADDE 39. — 492 sayılı Harçlar Kanununun mükerrer 138 inci maddesindeki «on katına kadar» ibaresi «yirmi katına kadar» şeklinde değiştirilmiştir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Payların Dağıtım

MADDE 40. — Bu Kanunun 9, 11 ve 23 üncü maddelerine göre Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayrı bir hesaba yatırılan Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisi, Akaryakıt Tüketim Vergisi ve Ek Taşıt Alım Vergisi payları hakkında aşağıdaki işlem yapılır.

a) Merkez Saymanlığına yatırılan payların yarısı onbeş gün içinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan % 60'ı Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinde, kalan % 40'ı ise Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Bütçesinde, bu bakanlıklarca belirlenecek ve yeniden açılacak özel tertiplere ödenek kaydedilir ve parası Merkez Saymanlığınca aynı süre içinde T.C. Ziraat Bankasında anılan bakanlıklar adına açılacak özel hesaplara yatırılır. Bu kaynaktan yapılacak harcamalar 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun 30-37 nci maddelerinde yer alan vize hükümlerine tabi değildir. Bu ödeneklerden yılı içinde harcanmayan miktarlar ertesi yıl bütçelerine devren gelir ve ödenek kaydolunur.

b) Merkez Saymanlığına yatırılan payların diğer yarısı onbeş gün içinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca % 60'ı Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, kalan % 40'ı ise Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere, Geliştirme ve Destekleme Fonu nezdinde açılacak ayrı ayrı hesaplara aktarılır. Bu suretle Fona aktarılan miktarlar, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının talimatlarına göre kullanılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ONUNCU BÖLÜM

Kaldırılan Hükümler

MADDE 35. — 1318 sayılı Finansman Kanununa 29.11.1984 gün ve 3089 sayılı Kanunun 5 üncü maddesi ile eklenen «Ek Madde» yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 36. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi ile eklenen «Mükerrer Madde 415» yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 37. — Bu Kanunun:

- a) 1 - 11 üncü maddeleri, yayımını takip eden aybaşında,
- b) 13, 14 ve 16 ncı maddeleri, 1.7.1988 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde,
- c) 24 ve 25 üncü maddeleri, 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde,
- d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yukarıdaki hükümlere göre yapılacak harcamalardan yatırım niteliğinde olanlar yıllık programla ilişkisinin kurulması maksadı ile Devlet Planlama Teşkilatına bildirilir.

Bakanlar Kurulu, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerine göre alacakları payları, kendi içinde, 20 puana kadar artırmaya ve indirmeye yetkilidir.

ONUNCU BÖLÜM

Kaldırılan Hükümler

MADDE 41. — Tasarının 35 inci maddesi 41 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 42. — Tasarının 36 ncı maddesi 42 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43. — Tasarının 37 nci maddesi 43 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 38. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15.2.1988

Başbakan V.

İ. Kaya Erdem

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

İ. Kaya Erdem

Devlet Bakanı

Abdullah Tenekeci

Devlet Bakanı

Ali Bozer

Devlet Bakanı

Adnan Kahveci

Devlet Bakanı

Cemil Çiçek

Adalet Bakanı

M. Oltan Sungurlu

İçişleri Bakanı

Mustafa Kalemli

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. Kurtcebe Alptemoçin

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. Safa Giray

Ulaştırma Bakanı

Ekrem Pakdemirli

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

İmren Aykut

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Fahrettin Kurt

Devlet Bakanı

Kâzım Oksay

Devlet Bakanı

Veysel Atasoy

Devlet Bakanı

Yusuf B. Özal

Devlet Bakanı

Mehmet Yazar

Devlet Bakanı

Nihat Kitapçı

Millî Savunma Bakanı

Ercan Vuralhan

Dışişleri Bakanı

A. Mesut Yılmaz

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

Hasan Celâl Güzel

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Bülent Akarcalı

Tarım Orman ve Köyİşleri Bakanı

H. Hüsnü Doğan

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Şükrü Yürür

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Tınaz Titiz

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 44. — Tasarının 38 inci maddesi 44 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

